

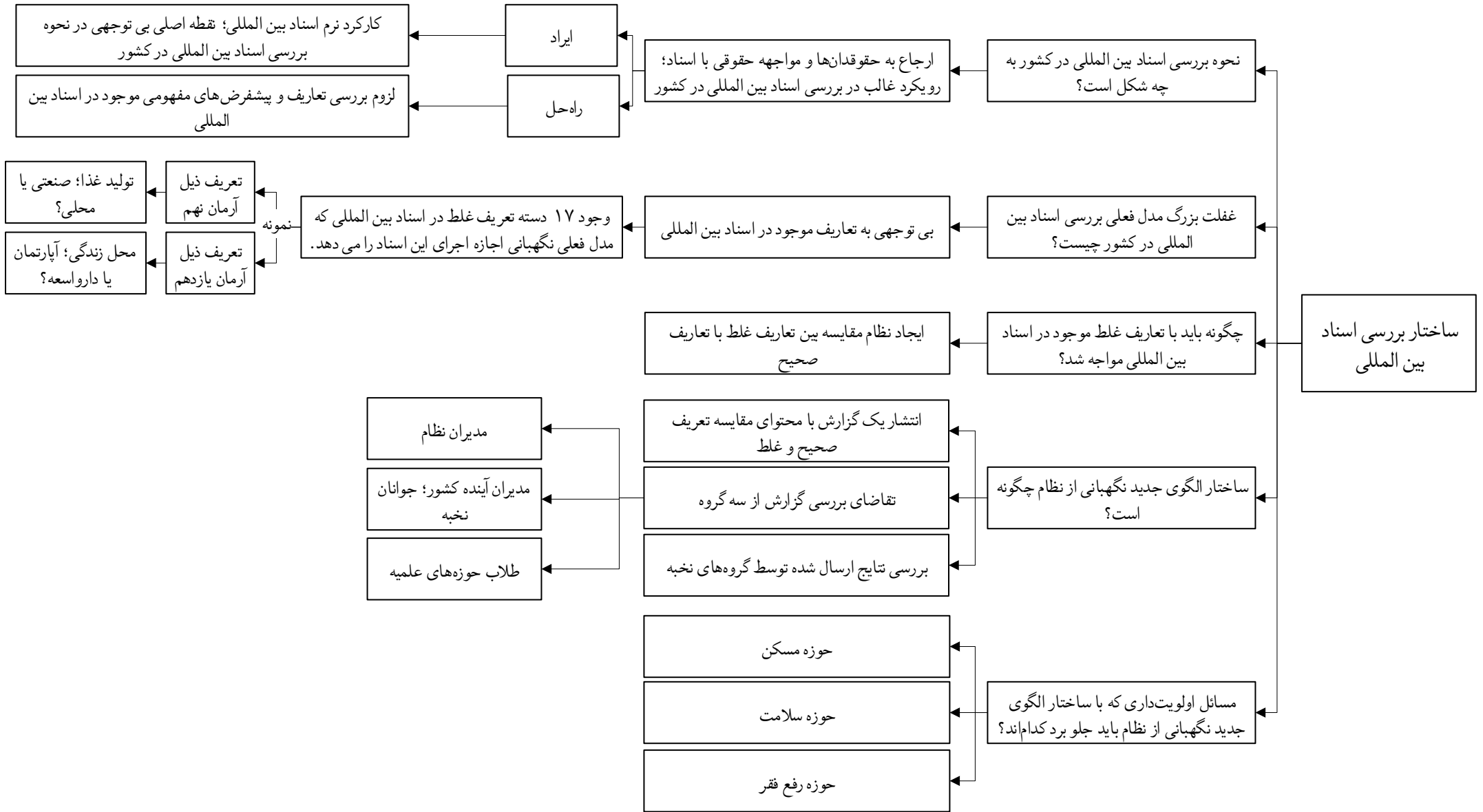
نشست تخصصی:
**الگوی جدید نگهبانی از نظام
بر اساس نظام مقایسه**

محورها:

۱. در حال حاضر نحوه بررسی اسناد بین المللی در کشور به چه شکل است؟
۲. غفلت بزرگ مدل فعلی بررسی اسناد بین المللی در کشور چیست؟
۳. چگونه باید با تعاریف غلط موجود در اسناد بین المللی مواجه شد؟
۴. ساختار الگوی جدید نگهبانی از نظام چگونه است؟
۵. نظام موضوعات اولویت دار برای الگوی جدید نگهبانی از نظام کدام است؟

الگوی جدید نگرهبانی از نظام براساس نظام مقایسه؛ راه حل مواجهه با هجوم اسناد بین المللی به هویت شیعی

شناسنامه:

جزوه پیش‌رو متن پیاده‌شده سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌کشوری (دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی) در نشست تخصصی «تبیین الگوی جدید نخبه‌بانی از نظام (پیشنهادی برای مواجهه با هجوم اسناد بین‌المللی به هویت شیعی)» در جمع برخی اساتید، دانشجویان و طلاب شهر کاشان است که در تاریخ ۲۶ آذرماه ۱۳۹۸ در محل دانشگاه پیام نور در شهر کاشان برگزار شده است.

فهرست مباحث

۱. تبیین نحوه فعلی بررسی اسناد بین‌المللی، غفلت از تعاریف موجود در اسناد بین‌المللی در شیوه کنونی بررسی، نحوه مواجهه فکری با تعاریف غلط اسناد، ساختار الگوی جدید نگرهبانی از نظام و نظام موضوعات اولویت‌دار برای الگوی جدید نگرهبانی از نظام؛ پنج سرفصل مطرح در جلسه امروز ۱
۲. صرف بررسی حقوقی و غفلت از هجوم نرم اسناد بین‌المللی؛ شیوه کنونی بررسی اسناد بین‌المللی ۲
۳. وجود حداقل ۱۷ دسته تعاریف غلط؛ موضوع مورد غفلت در نحوه بررسی فعلی اسناد بین‌المللی ۴
- ۳/۱. رفع فقر؛ اولین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۴
- ۳/۲. رفع گرسنگی؛ دومین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۵
- ۳/۳. تأمین سلامت؛ سومین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۵
- ۳/۴. تربیت شهروند جهانی؛ چهارمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۵
- ۳/۵. تساوی جنسیتی؛ پنجمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۵
- ۳/۶. مدیریت آب و بهداشت؛ ششمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۶
- ۳/۷. مدیریت انرژی؛ هفتمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۷
- ۳/۸. رشد اقتصادی؛ هشتمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۸
- ۳/۹. صنعتی‌سازی؛ نهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۸
- ۳/۱۰. کاهش نابرابری‌ها؛ دهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۱۰
- ۳/۱۱. ساخت مسکن؛ یازدهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار ۱۰
۴. ایجاد نظام مقایسه میان تعاریف فقهی و تعاریف غلط موجود در اسناد بین‌المللی؛ راهکار مواجهه فکری با این تعاریف غلط ۱۳
۵. انتشار گزارش با محتوای مقایسه تعاریف صحیح و غلط، تقاضای بررسی گزارش از سه گروه و بررسی نتایج ارسال شده توسط گروه‌های نخبه؛ ساختار اجرایی الگوی جدید نگرهبانی از نظام ۱۵
۶. مسکن، سلامت و رفع فقر؛ نظام موضوعات اولویت‌دار برای الگوی جدید نگرهبانی از نظام ۱۸
- پیوست‌ها: ۲۰
- پیوست شماره ۱: اهداف ۱۷‌گانه سند توسعه پایدار ۲۰۳۰ ..... ۲۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلام عليكم ورحمة الله وبركاته. بسم الله الرحمن الرحيم اعوذ بالله من الشيطان الرجيم الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا و شفيعنا في يوم الجزاء ابي القاسم محمد ﷺ و على اهل بيته الطيبين الطاهرين لاسيما بقية الله في الارضين ارواحنا لاماله الفداء و عجل الله تعالى فرجه الشريف و اللعن الدائم على اعدائه اعداء الله.

خوشحال هستم که خدمت اساتید محترم دانشگاه کاشان، اساتید محترم حوزه کاشان و سایر نخبگانی که در جلسه حاضرند رسیدم. ان شاء الله به فضل الهی تابع وقت جلسه مختصراً گزارشی راجع به الگوی جدید نگهبانی از نظام که یکی از نظریات فقهی مطرح در اولین نقشه الگوی پیشرفت اسلامی است، تقدیم می‌کنم. البته دوستان نخبه اذعان می‌فرمایند که تبدیل الگوی فعلی نگهبانی از نظام به یک الگوی کارآمدتر، یک بحث نظری گسترده‌تری را نیاز دارد و ان شاء الله باید در جلسات تفصیلی‌تر این بحث را پیگیری کنیم. لذا به اندازه وقت جلسه بنده طرح مسئله می‌کنم تا ان شاء الله مفید واقع شود. در مجموع بنده چهار سرفصل بحثی را خدمت خواهران و برادران محترم خودم تقدیم می‌کنم:

۱. تبیین نحوه فعلی بررسی اسناد بین‌المللی، غفلت از تعاریف موجود در اسناد بین‌المللی در شیوه کنونی بررسی، نحوه مواجهه فکری با تعاریف غلط اسناد، ساختار الگوی جدید نگهبانی از نظام و نظام موضوعات اولویت‌دار برای الگوی جدید نگهبانی از نظام؛

پنج سرفصل مطرح در جلسه امروز

در سرفصل اول قصد دارم تا اشاره‌ای داشته باشم به نحوه بررسی اسناد بین‌المللی در کشور ما. در حال حاضر اصطلاح اسناد بین‌المللی، یک اصطلاح رایج است و تقریباً همه با یک نگاه نقادانه به موضوع اسناد بین‌المللی نظر می‌کنند. ظاهراً چگونگی بررسی اسناد بین‌المللی، اشکال عمده‌ای دارد که عرض خواهم کرد.

سرفصل دوم در مباحثات این است که می‌خواهم عرض کنم با مدل فعلی بررسی اسناد بین‌المللی - که الان توضیح خواهم داد - یک غفلت بسیار بزرگ اتفاق می‌افتد؛ چه هنگامی که مخالفت خود را با اسناد بین‌المللی ابراز می‌کنیم و چه هنگامی که با این اسناد موافق هستیم، در هر دو فرض غفلت بزرگی اتفاق می‌افتد و آن عبارت از این است که ما به تعاریف حاکم بر اسناد

بین المللی توجه نمی‌کنیم. مثلاً در سند توسعه پایدار ۲۰۳۰، ده‌ها تعریف اخذ شده است که کسی در مورد این تعاریف و درستی و نادرستی این‌ها بحث و گفتگو نمی‌کند.

سرفصل سوم مباحثات این است که اگر کسی پذیرفت که این تعاریف مندرج در اسناد بین المللی، تعاریف غلط و ناقصی است، حال چگونه باید با این‌ها مواجهه داشته باشیم و با این تعاریف غلط مقابله کنیم؟ بعضی در کشور ما، در حوزهٔ اندیشه و فکر، حکم (باید و نباید) می‌کنند؛ مثلاً تئوری‌ای مطرح می‌شود، بعد می‌گویند که باید جلوی طرح این تئوری را گرفت. اگر نخواهیم این روش غلط را به کارگیری کنیم و از طرفی هم بخواهیم با این تعاریف غلط مواجهه کنیم، باید چه کنیم؟ این بخش سوم عریض بنده است.

در بخش چهارم گزارش، ساختار الگوی جدید نگهبانی از نظام را شرح خواهم داد. ساز و کار اجرایی این طرح را به شورای نگهبان و البته با سایر مراکز انقلابی کشور پیشنهاد داده‌ام که اگر این ساختار و ساز و کار را اجرایی کنند، در واقع توانسته‌اند با مدل جدیدی از نظام مبارک جمهوری اسلامی نگهبانی کنند.

در نهایت در بخش پنجم، مسائل اولویت داری که با ساختار جدید نگهبانی از نظام باید از آن مسائل نگهبانی کنیم را محضر شما شرح خواهم داد. بنده امیدوارم با ملاحظه‌ای که خدمت شما مطرح کردم، از نظر زمانی بحث جا بیافتد. اگر مباحثات در بعضی جاها دارای ابهام بود، دوستان اندیشمند خود را به بحث‌های تفصیلی‌ای که در این حوزه مطرح کرده‌ام، ارجاع می‌دهم. پس متناسب با این پنج سرفصل بحثی بنده گزارش خود را شروع می‌کنم.

۲. صرف بررسی حقوقی و غفلت از هجوم نرم اسناد بین المللی؛ شیوهٔ کنونی بررسی اسناد بین المللی

عرض کردم ساختار اول مباحثات این است که به نحوهٔ فعلی بررسی اسناد بین المللی اشکال داریم. سندی را یونسکو، یونیسف، UNDP و یا سایر ارکان سازمان ملل، پیشنهاد داده‌اند. ساز و کار فعلی بررسی اینها در کشور اینگونه است که این اسناد به آقایان حقوق دان ارجاع داده می‌شود؛ یعنی یک مقام رسمی (دولت یا مجلس) به عنوان پیش فرض وقتی می‌خواهد سندی را بررسی کند، آن سند را به دایرهٔ حقوقی می‌فرستد. گویا فرض اولیه این است که مسئلهٔ اسناد بین المللی، تنها باید از حیث حقوقی بررسی شود.

در این فرض نتیجه چه خواهد شد؟ وقتی شما تنها از حیث حقوقی یک سند را بررسی می‌کنید، دو حکم متولد می‌شود؛ یا می‌گویید کل این سند را نمی‌پذیریم و این سند برای ما الزام آور نیست، یا با حق تحفظ و حق شرط سند را به نحو مشروط می‌پذیرید. مثلاً در مورد سند معروف ۲۰۳۰ که معرف حضور همهٔ مردم ایران است و در زمان انتخابات مورد بررسی قرار گرفت، معاونت حقوقی دولت محترم، بیانیه‌ای صادر کرد که در آن بیانیه فرمود: «ما سند ۲۰۳۰ را بررسی کرده‌ایم. این سند برای ما الزام آور نیست.»^۱ یعنی به دلیل اینکه بررسی، بررسی حقوقی بود، بیانیه هم ماهیت حقوقی داشت. دولت محترم به

۱. در بخشی از بیانیهٔ دولت اینچنین آمده است:

علی‌رغم الزام آور نبودن سند «چارچوب اقدام آموزش ۲۰۳۰»، جمهوری اسلامی ایران باز هم نسبت به آن اعلام تحفظ رسمی و مکتوب کرده و دامنه شمول مفاد پذیرفته شده را محدود و مشروط کرده است. بر اساس حقوق بین الملل کشورها اختیار دارند در زمان تصویب، پذیرش یا الحاق به اسناد بین المللی از «حق شرط» برای معاهدات الزام آور یا «حق اعلام تحفظ» برای اسناد غیرالزام آور استفاده کرده و بدین ترتیب قصد خود را دایر بر عدم شمول یا تعدیل آثار حقوقی بعضی از مقررات آن سند نسبت به خود بیان نمایند. برای مثال جمهوری اسلامی ایران بر کنوانسیون حقوق کودک حق شرط قائل شده است و مجلس محترم شورای اسلامی لایحه اجازه الحاق به آن را مشروط بر آن که "در هر مورد و هر زمان در تعارض

نخبگان، آقایان علما در قم و به مجموعه متدینین کشور اینگونه گفت که «این سند الزام آور نیست و چرا انقدر شما نگران هستید؟!» این فرض را داشتند که راجع به اسناد بین المللی، دغدغه حقوقی داریم، درحالی که مشکل اصلی که در کشور در مورد اسناد بین المللی احساس می کنیم، همین بحث تعاریف غلطی است که در اسناد بین المللی، نهفته است. بر فرض اینکه یک سند الزام آور هم نباشد، یعنی اساساً قبول کنیم که این سند الزام آور هم نیست، حالا آیا اگر سندی الزام آور نبود، تعاریف غلط موجود در آن سند هم اصلاح می شود؟ یا خیر، آن تعاریف غلط به کشور میاید و به نوعی مطرح می شود؟

بنده مثال می زنم تا قدری این مسئله واضح شود: کسی که اسناد بین المللی را می خواند با یک تعریف خاصی از خانواده رو به رو می شود؛ در اسناد بین المللی، کلمه خانواده بارها تکرار شده، منتها تعریف خاصی از خانواده را فرض گرفته است. نوشته اند که خانواده یعنی مرد+مرد+فرزند، زن+زن+فرزند و مرد+زن+فرزند؛ یعنی در نگاه اسناد بین المللی، همجنس بازی، مصداقی از مفهوم خانواده است. خوب فرض بفرمایید که این سند الزام آور نباشد تا این تعریف مبنا قرار گیرد، اما اساساً اسناد بین المللی با تغییر تعاریف به دنبال این هستند که تعاریف نخبگان، مردم و مسئولین کشورهای مختلف را به چالش بکشند. اساساً این تعاریف را مطرح می کنند تا در داخل کشورها بر روی آن مباحثه صورت گیرد و این تعریف غلط بحث شود؛ کسی بگوید مخالفم، دیگری بگوید موافقم و حتی فرض بفرمایید که مخالفت شد، اما مهم این است که این تعریف مطرح شد و در مورد آن گفتگو شد. یعنی حتی با این فرض که اسناد الزام آور نباشند، اما روی این اسناد در کشورهای مختلف مباحثه اتفاق افتاده است. این، آن خطری است که راجع به آن صحبت می کنیم.

حالا اگر فرض گرفتید که صدها تعریف به مانند این تعریف، در اسناد بین المللی وجود دارد؛ پس یعنی صدها تعریف غلط محل بحث قرار گرفته است. پس آن موقع می توانیم بگوییم اسناد بین المللی، غیر از کارکرد و ماهیت حقوقی ای که دارند، ماهیتی نرم هم دارند و ابزار جنگ نرم هستند. همین که وارد کشوری می شوند و کارشناسان حول آن اسناد بحث می کنند، کتاب های مرجع آن سند ترجمه می شود، کارشناسان سازمان ملل به داخل کشور می آیند و رفت و آمد و گفتگو می کنند، این کارها در واقع تلاشی برای تغییر ذهنیت مردم، نخبگان و مسئولین آن کشور است. البته بنده یک مثال ساده زدم، در ادامه مثال های بیشتری را خواهم زد که چه مشکلی از حیث تعاریف با اسناد بین المللی داریم.

پس رویکرد غالب که رویکرد حقوقی است، مورد اعتراض ماست؛ این حرف اول ماست. ما به مسئولین و نخبگان کشور میگوییم انقدر با نگاه حقوقی نسبت به اسناد بین المللی برخورد نکنید و کارکرد نرم اسناد بین المللی را هم ببینید. اسناد بین المللی، حامل یکسری تعاریف غلط به کشورهای مختلف هستند. کارگروه هایی می نشینند و همه چیز را از اول تعریف می کنند؛ ولو مانند این مثالی که بنده در مورد خانواده زدم، یک تعریف نسبتاً بدیهی در تمام انباء بشر - که قبل از ایجاد سازمان

با قوانین داخلی و موازین شرعی قرار گیرد از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران لازم الرعایه نخواهد بود" تصویب کرد. در خصوص سند «چارچوب اقدام آموزش ۲۰۳۰» جمهوری اسلامی ایران از حق اعلام تحفظ استفاده کرده و آن را به صورت رسمی و مکتوب بیان داشته است.

کد خبر در خبرگزاری ایسنا: ۲۸۲۷۳

۲. براساس یک تغییر سیاست مهم که از ۲۶ ژوئن تا کنون صورت گرفته است، سازمان ملل به ازدواج زوج های همجنسی که در کشوری صورت می گیرد که ازدواج همجنس گرایان در آن قانونی است، احترام می گذارد.

According to a major policy change, in effect since ۲۶ June, the UN will honour the marriage of any same-sex couple wed in a country where same-sex marriages are legal.

آدرس مطلب در سایت رسمی سازمان ملل: yon.ir/TXvcZ

ملل وجود داشته است - [را تغییر می دهند]. حالا آنها آن تعریف را وارد اسناد کرده اند و از طریق اسناد، دارند در دنیا راجع به آن گفتگو می کنند. این مسئله در مورد دهها مثال دیگر هم جریان دارد.

بنابراین وقتی در قم در مورد اسناد بین المللی صحبت می کنیم، همیشه به مسئولین محترم در جلسات مختلف عرض می کنیم که آقایان تعاریف پشت پردهٔ اسناد بین المللی را که در کتب مرجع هست، بررسی کنند، شاید به اسم یک سند ظاهراً زیبا، دهها تعریف غلط در یک کشور قرار است جریان یابد. بی دقتی دولت محترم در همینجاست و واقعاً بی دقتی عجیبی هم هست! ما در قم دائماً در حال جلسه گذاشتن با آقایان جامعه مدرسین، طلبه ها و ... بودیم و داشتیم مسئلهٔ اسناد بین المللی را بررسی می کردیم که دولت گفت «این اسناد، الزام آور نیست. چرا شما نگران هستید؟!» مگر منشأ نگرانی ما نگاه حقوقی بوده است؟! ما چیز دیگری می گفتیم و دولت محترم هم جواب دیگری می داد و این دو تناسب نداشت.

این سرفصل اول بود. شما میگویند از این به بعد پیشنهاد ما این است که با رویکرد حقوقی محض، اسناد بین المللی بررسی نشوند، بلکه تعاریف پیشفرض و حاکم بر اسناد بین المللی هم مورد بررسی قرار گیرد. این نوع بررسی، از لحاظ علمی دقیق تر و فنی تر است.

۳. وجود حداقل ۱۷ دسته تعریف غلط؛ موضوع مورد غفلت در نحوهٔ بررسی فعلی اسناد بین المللی

وقتی بحث در حوزهٔ اسناد بین المللی را به حوزهٔ تعاریف می کشانید، مقداری ماهیت بحث تغییر پیدا می کند. مثلاً دیگر نباید تنها کمیسیون حقوقی مجلس، اسناد را بررسی کند، بلکه همهٔ کمیسیون ها باید در بخش تعاریف مرتبط با خودشان بررسی کنند. پژوهشکده ها هم باید وارد شوند و همه باید گفتگو کنند تا ببینند چه تعاریف غلطی در اسناد نهفته است. طبق بررسی ای که ما انجام داده ایم، اولاً با اجرای ۱۷+۶۶ سند بین المللی در کشور رو به رو هستیم. این ۱۷+۶۶ سند که عرض می کنم - و اشاره خواهم کرد - این ها مهمترین اسنادی هستند که در کشور در حال پیاده شدن هستند و نه تمام اسنادی که در کشور در حال پیاده شدن هستند. تعداد اسنادی که در کشور در حال اجراست، خیلی بیشتر از این تعداد است. [منظور از سند هم] به معنای عام آن است؛ اعم از معاهده، بیانیه، الزام آور، غیر الزام آور و همهٔ انواع آن.

پس با مدل ما، در حال حاضر ۱۷ دسته تعریف غلط وجود دارد که باید به آن اشاره کنم. در ۶۶ سند دیگر هم باز با ۶۶ دسته تعریف غلط مواجه هستیم. حال سؤال این است که ۱۷ چیست و ۶۶ چیست؟

۱۷ سند، ۱۷ بخش سند توسعهٔ پایدار است و سند توسعهٔ پایدار معرف حضور همهٔ شما هست. ^۳ یعنی در بخش های مختلف، با بحث هایی که سند توسعهٔ پایدار مطرح کرده است، اختلاف تعریفی داریم. بنده اولاً به این ۱۷ هدف اشاره کنم تا مشخص شود چیست:

۳/۱. رفع فقر؛ اولین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعهٔ پایدار

هدف اول سند توسعهٔ پایدار، بحث رفع فقر است. در تعریف فقر و نحوهٔ برطرف کردن آن با سازمان ملل اختلاف تعریفی داریم، فارغ از آنکه الزام آور باشد یا نباشد.

۳. برای مشاهدهٔ اهداف ۱۷ گانه سند ۲۰۳۰ توسعهٔ پایدار ر.ک پیوست شماره ۱.

۳/۲. رفع گرسنگی؛ دومین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف دوم سند توسعه پایدار، رفع گرسنگی است. چگونه گرسنگی را برطرف کنیم؟ از طریق تولید محصولات خطرناک تراریخته؟! یا از طریق تولید غذای طیب؟ این اختلافی است که ما با پژوهشکده‌ها و نهادهای سازمان ملل داریم.

۳/۳. تأمین سلامت؛ سومین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف سوم سند توسعه پایدار، تضمین زندگی توأم با سلامت است. ما در مسئله سلامت قائل به حفظ الصحة هستیم، آن هم حفظ الصحة با معنای توسعه یافته‌تر از آنچه که اطباء طب سنتی میگویند. آقایان [سازمان ملل] میگویند که باید خدمات حوزه سلامت را گسترش دهیم؛ یعنی خدمات حوزه درمان را گسترش دهیم؛ ما در اینجا نیز اختلاف تعریف داریم که اشاره خواهم کرد.

۳/۴. تربیت شهروند جهانی؛ چهارمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف چهارم سند توسعه پایدار این است که سازمان ملل می‌خواهد شهروند جهانی تربیت کند، اما ما می‌خواهیم شیعه منتظر تربیت کنیم، این دوتا، دو هدف در نظام آموزشی هستند. در بخش چهارم سند توسعه پایدار می‌گوید می‌خواهیم شهروند جهان مدرن را در نظام آموزشی ایران تربیت کنیم. ما هم از اول به صراحت در انقلاب گفته‌ایم می‌خواهیم انسانی را تربیت کنیم که با ظلم مبارزه کند و غایت او این باشد که به دنبال زمینه سازی جهانی ظهور باشد. البته بگذریم از اینکه چهار دهه است که وقتی ارزیابی می‌کنیم، می‌بینیم خیلی موفق نبوده‌ایم. اما معنای آن نیست که هدف را گم کرده‌ایم، پس باز هم در اینجا اختلاف تعریف داریم.

۳/۵. تساوی جنسیتی؛ پنجمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف پنجم سند توسعه پایدار این است که سازمان ملل می‌گوید «به دنبال تساوی جنسیتی هستیم.» می‌گوید تفاوت های زن و مرد کلیشه است، هیچ تفاوتی از حیث تکلیف و حقوق میان زن و مرد نیست. اما ما تفاوت های فراوانی میان زن و مرد قائل هستیم؛ مثلاً با تعریف پیامبران زن‌ها ریحانه هستند و این یعنی زن‌ها کمالات العاطفه و مرکز جوشش عاطفه هستند. این یک تعریف برای زن است. این میزان از عاطفه که در وجود زن نهفته است که کارکردهایی خصوصاً در حوزه تربیت دارد، در مرد به این میزان وجود ندارد. مردها ناقصات العاطفه هستند. این تفاوت‌ها کارکرد اجتماعی متفاوت ایجاد می‌کنند و ما نمی‌توانیم

۴. أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عُنْبَسَةَ عَنْ عَبْدِ بْنِ زِيَادِ الْأَسَدِيِّ عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمَقْدَامِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَاصِمِيِّ عَنْ مَعْلَى بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَصْرِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: فِي رِسَالَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَا تَمْلِكُ الْمَرْأَةُ مِنَ الْأَمْرِ مَا يُجَاوِزُ نَفْسَهَا فَإِنَّ ذَلِكَ أَنْعَمَ لِحَالِهَا وَأَرْحَى لِئَالِهَا وَأَدْوَمَ لِجَمَالِهَا فَإِنَّ الْمَرْأَةَ رِيحَانَةٌ وَ لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٍ وَ لَا تَعُدُّ بِكَرَامَتِهَا نَفْسَهَا وَ أَعْضُضُ بَصَرَهَا بِسِتْرِكَ وَ أَكْفَمُهَا بِحِجَابِكَ وَ لَا تُطْمِعُهَا أَنْ تَشْفَعَ لِعَبْرَتِهَا فَيَمِيلَ عَلَيْكَ مَنْ شَفَعَتْ لَهُ عَلَيْكَ مَعَهَا وَ اسْتَبَقَ مِنْ نَفْسِكَ بَقِيَّةً فَإِنَّ إِمْسَاكَكَ نَفْسَكَ عَنْهُمْ وَ هُنَّ يَرَيْنَ أَنَّكَ ذُو إِقْتِدَارٍ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَرَيْنَ مِنْكَ حَالاً عَلَى إِنْكَسَارٍ.

عبد الرحمان بن كثير گوید: امام صادق عليه السلام فرمود: در نامه امير مؤمنان علي عليه السلام برای امام حسن عليه السلام این گونه آمده است: به زن بیشتر از امور خودش اختیار نده؛ زیرا این، حال او را شاداب‌تر، قلب او را مطمئن‌تر و زیبایی‌اش را مداوم‌تر می‌سازد. چرا که زن گل است، قهرمان نیست. و با احترام گذاشتن بیش از حد، باعث از دست رفتن شخصیتش نشو و با پرده خویش چشمانش را بپوشان و با حجاب خود، او را نگاه‌داری کن. او را وادار نکن که برای دیگران شفاعت کند، زیرا باعث می‌شود آن شخص با همراهی همسرت بر تو طغیان کند. از شخصیت خود (برای خود، چیزی) ذخیره کن؛ چرا که نگهداری خود از آنان و این که آنان تو را مقتدر ببینند بهتر از آن است که تو را بدون اقتدار شکسته ببینند.

بدیهیات را به این میزان انکار کنیم. لذا از تعاریف عجیب سند توسعه پایدار همین است که از تساوی جنسیتی دفاع کرده و می‌گوید که تمام تفاوت‌های بین زن و مرد کلیشه است^۵ و اساساً نباید در کارکرد اجتماعی و سازماندهی اجتماعی این تفاوت‌ها ایجاد شود. لذا دیده‌اید که در کشورهای غربی زن‌ها را نیز به سربازی می‌فرستند؛ یعنی از زن در حوزه امنیت که یک حوزه خشن است نیز استفاده می‌کنند. پذیرش این حرف خیلی سنگین است؛ یعنی انسان باید ادله ضد فطرت زیادی اقامه کرده و بر آن لجاج باشد تا بتواند از زن‌ها در حوزه خشن امنیت استفاده کند. با پذیرش تساوی جنسیتی حقوق زن نقض شده و نادیده گرفته می‌شود.

۳/۶. مدیریت آب و بهداشت؛ ششمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف ششم توسعه پایدار «تضمین دسترسی به آب و مدیریت پایدار آب و بهداشت برای همه» است. علی القاعده شما باید بگویید که دیگر اینجا ما مشکلی با سازمان ملل نداریم و می‌گوییم که باید آب تأمین شود ولی وقتی بحث کارشناسی می‌کنیم در این موارد نیز اشکال به وجود می‌آید؛ مثلاً در روایات ما هست که یکی از مرکزهای اصلی آب کنار معدن‌هاست. امام صادق علیه السلام در روایتی می‌فرماید که اگر کنار معدن‌ها حفر شود دسترسی به آب زیاد امکان پذیر است.^۶ گزاره این مسئله نیز نو

۵. در بخش ۴-۵ جدول سوم سند ملی آموزش ۲۰۳۰ اینگونه آمده است.

«اصلاح برنامه‌ها و محتوای دروس به منظور رفع تبعیض، کلیشه‌های جنسیتی و قومیتی»

همین طور در صفحه ۱۸۶ این سند نیز آمده است:

در دوره‌های تحصیلات تکمیلی روند رو به رشد حضور دختران در رشته‌های علوم و فنی قابل توجه است. در حالی که در دنیا نرخ حضور در رشته‌های علوم، تکنولوژی مهندسی و ریاضیات پایین است و پژوهش‌های زیادی دلیل آن را وجود کلیشه‌های جنسیتی در مدارس می‌دانند.

۶. تَوْحِيدُ الْمَفْضَلِ ، قَالَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : فَكَّرَ يَا مُفَضَّلُ فِي هَذِهِ الْمَعَادِنِ وَ مَا يُخْرَجُ مِنْهَا مِنَ الْجَوَاهِرِ الْمُخْتَلِفَةِ مِثْلِ الْجِصِّ وَ الْكَلْسِ وَ الْجَنْسِينِ وَ الزَّرَائِنِخِ وَ الْمَرْتَكِ وَ الْقَوِينَا وَ الزُّئْبِقِ وَ النُّحَاسِ وَ الرِّصَاصِ وَ الْفِضَّةِ وَ الْذَّهَبِ وَ الزَّبْرَجِدِ وَ الْيَاقُوتِ وَ الزُّمُرْدِ وَ ضُرُوبِ الْحِجَارَةِ وَ كَذَلِكَ مَا يُخْرَجُ مِنْهَا مِنَ الْقَارِ وَ الْمُومِيَا وَ الْكِبْرِيْتِ وَ النَّفْطِ وَ غَيْرِ ذَلِكَ مِمَّا يَسْتَعْمَلُهُ النَّاسُ فِي مَارِبِهِمْ فَهَلْ يَخْفَى عَلَيَّ ذِي عَقْلٍ أَنَّ هَذِهِ كُلُّهَا ذَخَائِرُ ذُخْرَتْ لِلْإِنْسَانِ فِي هَذِهِ الْأَرْضِ لِيَسْتَخْرِجَهَا فَيَسْتَعْمِلَهَا عِنْدَ الْحَاجَةِ إِلَيْهَا ثُمَّ قَصُرَتْ حِيلَةُ النَّاسِ عَمَّا حَاوَلُوا مِنْ صَنْعَتِهَا عَلَى حِرْصِهِمْ وَ اجْتِنَاهِمْ فِي ذَلِكَ فَأَنْتَهُمْ لَوْ ظَفَرُوا بِمَا حَاوَلُوا مِنْ هَذَا الْعِلْمِ كَانَ لَا مَحَالَةَ سَيَطْفَهُوَ وَ يَسْتَفْبِضُ فِي الْعَالَمِ حَتَّى تَكْتُرَ الْفِضَّةُ وَ الْذَّهَبُ وَ يَسْفُطَا عِنْدَ النَّاسِ فَلَا يَكُونُ لَهُمَا قِيَمَةٌ وَ يَبْتَطُلُ الْإِنْتِفَاعُ بِهِمَا فِي الشَّرَى وَ الْبَيْعِ وَ الْمُعَامَلَاتِ وَ لَا كَانَ يَجِبِي السُّلْطَانُ الْأُمُوَالَ وَ لَا يَدْخِرُهُمَا أَحَدٌ لِلْأَعْقَابِ وَ قَدْ أُعْطِيَ النَّاسُ مَعَ هَذَا صَنْعَةَ الْكَلْسِ مِنَ النُّحَاسِ وَ الزُّجَاجِ مِنَ الرَّمْلِ وَ الْفِضَّةِ مِنَ الرِّصَاصِ وَ الْذَّهَبِ مِنَ الْفِضَّةِ وَ أَشْبَاهَ ذَلِكَ مِمَّا لَا مَضَرَّةَ فِيهِ فَأَنْظُرْ كَيْفَ أُعْطُوا إِزَادَتَهُمْ فِي مَا لَا ضَرَرَ فِيهِ وَ مُنِعُوا ذَلِكَ فِي مَا كَانَ ضَارًّا لَهُمْ لَوْ نَاوَلُوهُ وَ مَنْ أُوْعِلَ فِي الْمَعَادِنِ انْتَهَى إِلَى وَادٍ عَظِيمٍ يَجْرِي مُنْصَلِبًا بِمَاءٍ غَزِيرٍ لَا يَدْرُكُ غَوْزُهُ وَ لَا حَيْلَةَ فِي غُبُورِهِ وَ مِنْ وَرَائِهِ أَمْثَالُ الْجِبَالِ مِنَ الْفِضَّةِ تَفَكَّرِ الْآنَ فِي هَذَا مِنْ تَدْبِيرِ الْخَالِقِ الْحَكِيمِ فَإِنَّهُ أَرَادَ جَلَّ شَأُوهُ أَنْ يُرِي الْعِبَادَ مَقْدَرَتَهُ وَ سَعَةَ خَرَائِطِهِ لِيَعْلَمُوا أَنَّهُ لَوْ شَاءَ أَنْ يَمْنَحَهُمْ كَالْجِبَالِ مِنَ الْفِضَّةِ لَفَعَلَ لَكِنْ لَا صِلَاحَ لَهُمْ فِي ذَلِكَ لِأَنَّهُ لَوْ كَانَ فَيَكُونُ فِيهَا كَمَا ذَكَرْنَا سَفُوطَ هَذَا الْجَوْهَرِ عِنْدَ النَّاسِ وَ قَلَّةَ إِنْتِفَاعِهِمْ بِهِ وَ إِعْتَبِرْ ذَلِكَ بِأَنَّهُ قَدْ يَطْهَرُ الشَّيْءُ الطَّرِيفُ مِمَّا يُحْدِثُهُ النَّاسُ مِنَ الْأَوَانِي وَ الْأَمْتَعَةِ فَمَا دَامَ عَزِيْرًا قَلِيْلًا فَهَوَ نَفِيْسٌ جَلِيْلٌ أَجْدُ السَّمَنِ فَإِذَا فَنَسَا وَ كَثُرَ فِي أَيْدِي النَّاسِ سَقَطَ عِنْدَهُمْ وَ حَسَتْ قِيَمَتُهُ وَ نَفَاسَةُ الْأَشْيَاءِ مِنْ عَزَّتِهَا.

توحید مفضل: امام صادق علیه السلام فرمود: ای مفضل بیندیش در این معادن و جواهر گوناگونی که از آنها برآیند مانند گچ، ساروج، آجر، زرنیخ، مرداسنج، سنگ سرمه (توتیاخ ب) زبیق، مس، قلع، نقره، طلا، زبرجد، یاقوت زمرد، و انواع سنگها و همچنین آنچه از آنها برآید چون قیر، مومیا، کبریت و نفت و جز آنها که مردم برای نیازهای خود بکار برند، آیا بر خردمندی نهانست که اینها همه ذخیره‌ها باشند که برای آدمی فراهم شده‌اند در زمین تا آنها را برآرد و در نیازمندیهای خود بکار برد، و حیلہ مردم با همه تلاش در آن بدان جا نرسید که آنها را بسازند. زیرا اگر بعلم کیمیا و فلز سازی دست یافته بودند بناچار ظاهر میشد و در جهان شایع میشد، و نقره و طلا فراوان میشدند و از نظر مردم می‌افتادند و ارزش خود را از دست میدادند و دیگر در خرید و فروش و معاملات از آنها استفاده نمیشد و سلطان از آنها خراج نمیگرفت و برای بازمانده‌ها پس انداز نمیشدند، و با این حال بمردم عطا شده است صنعت مفرغ‌سازی از مس و بلور سازی از ریگ، و نقره سازی از قلع، و طلا سازی از نقره و مانند آن که زبانی ندارند. بنگر چگونه در آنچه زبانی ندارد بآنها آزادی داده شده، و از آنچه زیان دارد منع شدند، و هر که به بن معادن رسد بیک وادی بزرگی برخوردار که آبی خروشان دارد و

و بدیع است هر چند که امام علیه السلام بیش از هزار سال است که آن را فرموده است اما ما طلبه‌ها همت نکرده‌ایم که این نکته مدیریت آب امام را مطرح کرده و بحث کنیم. فرضاً اگر ما بتوانیم این گزاره را در چند نقطه نمونه سازی کنیم - البته نمونه‌های آن وجود دارد- شما می‌توانید مسئله خشکسالی را حل کنید. استحصال آب از طریق روش کهنه و ناکارآمد سدسازی [امر غلطی است]. یکی از دلایل ناکارآمدی آن این است که بیست الی سی درصد آب پشت صدها همیشه تبخیر می‌شود؛ یعنی سدسازی یک روش مسرفانه در مدیریت آب است. اگر یک وقتی اجازه بحث کارشناسی داده شود ما دهها اختلاف با کارشناسان سازمان ملل داریم. البته چون ما در حوزه کم کار کرده‌ایم و گفته‌ایم که «ثَلَاثَةٌ لَيْسَ لَهَا نَهَائِيَّةٌ رَسَائِلُ مَكَّاسِبُ كِفَائِيَّةٌ»^۷ به سمت بحث‌های جدید نرفته‌ایم ولی اگر شما مدیریت مرحوم شیخ بهایی را ببینید، ایشان این گونه نبودند. هنوز مادی‌های^۸ اصفهان که یک مدیریت پیشرفت در توزیع آب است باقی است ولی الآن شما آب سد کنار ورامین^۹ را گرفته و به تهران می‌برید و هشتاد هزار هکتار از اراضی ورامین بدون حق آبه می‌ماند^{۱۰} و شصت الی هفتاد درصد غذای مردم ایران را از خارج وارد می‌کنید. خوب یک وقتی باید این موارد را بحث کنیم که آیا مدیریت آب به این شکل درست است که شما حق آبه زمین‌های کشاورزی اصلی ایران را حذف کنید به دلیل اینکه مدل جدید مدیریت آب بلد نیستید.

من راجع به مدیریت آب قدری صحبت کردم تا معلوم شود که در اینجا نیز می‌توان اختلاف در تعاریف را مطرح کرد. هم در بخش شناسایی منابع آب و هم بخش مدیریت و توزیع آن اختلاف داریم. ما کلاً به سامانه‌های غیر متمرکز در مدیریت آب معتقدیم که یک سامانه شش بخشی را در شورای راهبردی الگوی پیشرفت برای استحصال غیر متمرکز آب طراحی کرده‌ایم که باید گزارش آن را در یک جلسه متفاوت خدمت شما ارائه دهم.

۳/۷. مدیریت انرژی؛ هفتمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

«تضمین دسترسی به منابع انرژی مقرون به صرفه، مطمئن و پایدار» هدف هفتم است. اگر در این بخش نیز فرصتی وجود داشته باشد ما اختلافات خودمان را مطرح خواهیم کرد.

بتک آن دست نرسد و گذر از آن میسر نباشد، و در پس آن کوهها از نقره باشد. از اینجا در تدبیر خالق حکیم اندیشه کن که -جل اسمه- خواسته بینده‌هایش توانایی و وسعت خزاننش را بنماید تا بدانند که اگر خواهد بآن‌ها کوههای نقره بدهد تواند ولی در آن مصلحت نیست، زیرا در این صورت از اعتبار ساقط میشد و سودی نداشت، و از اینجا عبرت گیر که بسا چیز تازه‌ای بی‌بازار آید و تا اندک و کمیابست نفیس و باارزش است و چون در دست مردم فراوان شد از نظر افتد و ارزش آن کم شود و نفیس بودن اشیاء از کمیابی آنها است.

بحارالانوار، جلد ۵۷، ص ۱۸۶

۷. مادی‌ها کانال‌های وسیعی هستند که با شیبی ملایم، آب ورودی به شهر را از مجرای اصلی به بخش‌های فرعی منتقل می‌کنند و برای رساندن آب به بخش‌های دورتر از مجرای اصلی رود، کاربرد دارند.

۸. سد ماملو (دروازه)، سدی است در استان تهران، در ۳۰ کیلومتری جنوب شرقی تهران، بر روی رودخانه جاجرود و رودخانه فصلی دماوند در روستای ماملو ساخته شده است. هدف از احداث سد ماملو، تأمین آب کشاورزی، آب شرب و برق شهرهای پاکدشت، ورامین و جنوب تهران است.

۹. شهریاری، مدیر دفتر بهره برداری از تاسیسات آبی شرکت آب منطقه‌ای تهران: سد ماملو هیچگونه تخصیص آب برای مصارف کشاورزی ندارد، گفت: با توجه به بارش‌های اخیر و به منظور استفاده بهینه از منابع آبی و مدیریت مخزن، بخشی از آب برای مصارف کشاورزی پایین دست و بخشی دیگر نیز برای تغذیه مصنوعی آبخوان‌های دشت ورامین اختصاص یافته است. آدرس مطلب در خبرگزاری فارس:

آدرس مطلب در خبرگزاری فارس: <https://b2n.ir/394201>

۳/۸. رشد اقتصادی؛ هشتمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

«ترویج رشد اقتصادی ماندگار، فراگیر و پایدار، اشتغال کامل و بهره‌وری» [هدف هشتم است.] یکی از مهم‌ترین نقاط اختلافی که با سازمان ملل داریم، بحث نوع شغل است؛ اینکه چه شغلی خوب است و چه شغلی بد است؟ با چه سنجه‌ای شغل خوب و بد را ارزیابی کنیم؟ بر اساس فقه المکاسب کاملاً این مسئله با سازمان ملل قابل مناقشه است. مثلاً ما معتقدیم که مهم‌ترین ویژگی یک شغل خوب این است که نزدیک خانه شاغل باشد.^{۱۰} پس شغل را به نزدیکی محل کار با محل خانه کارگر و شاغل ارزیابی می‌کنیم. فرض کنید همین وصف وجود نداشته باشد. کارگران عسویه را ببینید. این‌ها بیست و پنج روز در محیط کارشان هستند و تنها پنج روز در کنار خانواده خود هستند.^{۱۱} درآمدی نیز دارند ولی غیر از درآمد هیچ چیز دیگر ندارند؛ یعنی نه تربیت فرزند دارند و نه مدیریت عاطفه دارند و نه مدیریت روابط جنسی سالم دارند. این شغل‌ها را سازمان برنامه و بودجه جزو آمارهای شغل کشور اعلام می‌کند. یا فرض بفرمایید کسانی که در کرج ساکن هستند ولی شغل آنها در تهران است که دو ساعت به محل شغل می‌روند و دو ساعت به خانه بر می‌گردند و هشت ساعت نیز در محل کار هستند؛ یعنی دوازده ساعت از وقت این فرد صرف شغل می‌شود؛ فردی که دوازده ساعت از وقت خود را به شغل اختصاص می‌دهد تقریباً همه چیز خود را از دست می‌دهد. بنابراین در سنجه‌های ارزیابی بازار کار اولین سنجه ما نزدیکی محل شغل به محل خانه است.

بنابراین نظام مشاغل با این تعریف بازتعریف می‌شود. همین یک سنجه را اگر در برنامه ریزی اصل قرار دهیم دیگر شهرهای کلانی مثل شهر تهران شکل نمی‌گیرد؛ شهری که تمام آن وزارتخانه و کارگاه و کارخانه است و ده‌ها شهر اطراف آن تبدیل به خوابگاه شده است. این ضلالت سازمان ملل و مدرنیته است. یک نظامی از سنجه‌های دیگر را نیز باید بحث کنیم. بالاخره شغل قرار است به انسان‌ها داده شود تا آنها آسایش پیدا کنند ولی با این نظام شغلی و سنجه‌هایی که سازمان ملل راجع به آن شغل را بررسی می‌کند ما به این هدف نخواهیم رسید.

۳/۹. صنعتی‌سازی؛ نهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف نهم «ساختن زیربنای مقاومتی، ترویج صنعتی سازی پایدار» است. ببینید این اقل اختلاف ماست و من بیشتر از این به هدف نهم اشکال نمی‌کنم؛ این هدف می‌گوید که ما قرار است زیرساخت‌های صنعتی سازی را در کشورهای مختلف دنیا پیاده کنیم، ما لااقل با تولید صنعتی غذا به چهار دلیل موافق نیستیم - این‌ها همه اختلاف تعریف است - اولاً اینکه تولید صنعتی غذا نیاز به بسته بندی صنعتی غذا دارد و بسته بندی صنعتی عامل اصلی تخریب محیط زیست است. یا باید محیط زیست سالم را انتخاب کنیم و یا لااقل فکری به حال بسته بندی غذا کنیم. اگر قرار است که غذا به شکل صنعتی تولید شود، بسته بندی آن

۱۰. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ قَالَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: إِنَّ مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ أَنْ يَكُونَ مَشْجُورَةً فِي بَلَدِهِ وَ يَكُونَ حُلَاطَاؤُهُ صَالِحِينَ وَ يَكُونَ لَهُ وُلْدٌ يَسْتَعِينُ بِهِمْ.

راوی گوید: امام سجّاد علیه السلام فرمود: از خوشبختی مرد آن است که کسب و کارش در شهر خودش باشد، همشینانش صالح و شایسته باشند و فرزندان داشته باشد که از آنها یاری بجوید.

الکافی، جلد ۵، ص ۲۵۷

۱۱. گزارش خبرگزاری «نفت ما» از اعتراض کارکنان منطقه پتروشیمی عسویه نسبت به ساعت کاری:

«...هم‌اکنون کارکنان به صورت ۲۵ روز کار در عسویه و ۵ روز استراحت فعالیت دارند. متأسفانه علتی که تا به حال برای عدم اجرایی شدن این تدبیر عنوان شده است، مخالفت مدیران عامل شرکت‌ها به بهانه افزایش هزینه‌ها است...»

آدرس مطلب در سایت خبرگزاری «نفت ما»: yon.ir/okPqy

قابلیت حذف ندارد. مثال ساده آن یک ساده‌ای است که شما مصرف می‌کنید و این یک عمده‌تاً بسته بندی‌ای دارد که غیر قابل تجزیه در طبیعت است و مدت‌ها باید در طبیعت بماند. با این شیوه‌های تفکیک از مبدأ و شیوه‌های دیگری که برای استحصال زباله الان پیشنهاد داده‌اند نیز مشکل حل نمی‌شود و حل مشکل نیاز به تغییر در نوع تولید است. این دلیل اول برای این مسئله است. دلیل دوم این است که اگر کسی تازه خوری غذاها را قبول دارد این مسئله را می‌فهمد که غذا در بسیاری از موارد باید تازه مصرف شود. مثلاً در گروه لبنیات، سبزیجات و گوشت همین طور است. در روایات ما از گوشت عتیق نهی شده است.^{۱۲} بله در بعضی از غذاهای دیگر عتیق شدن اشکالی ندارد ولی لااقل در این سه دسته غذای اصلی ما نمی‌توانیم غذای کهنه را بپذیریم. بنابراین اگر کسی این بحث را فهم کند باید بگوید که من با تولید صنعتی غذا مخالفم. الان غذایی که شما مصرف می‌کنید عمده‌تاً عتیق شده‌اند و مثلاً بر روی آنها نوشته است که یک سال فرصت مصرف دارند. خب در این یک سال تمام ارزش غذایی آن از دست می‌رود. این نیز یک دلیل دیگر است که باید به آن توجه کنیم.

دلیل سومی که ما را واداشته است تا با تولید صنعتی غذا مخالفت کنیم، مواد افزودنی سرطان‌زا هستند. این مسئله نیز قابلیت بحث آن چنانی ندارد. شما خیلی نمی‌توانید بدون مواد افزودنی غذا را نگه دارید و این مواد افزودنی که بر غذا افزوده می‌شود همه، آثار سوء بر حوزه سلامت دارند. بنابراین ما یا باید تولید صنعتی همراه با مواد افزودنی را بپذیریم و یا باید در تولید غذا به این شکل صرف نظر کرده و به این سمت برویم که سامانه‌های محلی و خانوادگی تولید غذا را راه بیندازیم که باید در شرح آن بعداً بحث کنیم.

و دلیل چهارم این است که اساساً بخش عمده‌ای از مصرف انرژی در دنیا به مسئله نگهداری غذا برمی‌گردد. هزینه‌های اقتصادی‌ای که برای نگهداری غذا صرف می‌شود، انرژی زیادی مصرف می‌کند و باعث شده است که مصرف انرژی در دنیا ارتقاء پیدا کند. من اقل اشکالمان را گفتم که چرا نباید صنایع غذایی را بپذیریم. الان می‌دانید که یکی از پر رونق‌ترین

۱۲. عَنْهُ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ رَفَعَهُ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام: ثَلَاثٌ لَا يُؤْكَلْنَ وَ هُنَّ يُسْمَنُ وَ ثَلَاثٌ يُؤْكَلْنَ وَ هُنَّ يَهْرَلْنَ وَ إِثْنَانِ يَنْفَعَانِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا يَضُرَّانِ مِنْ شَيْءٍ وَ إِثْنَانِ يَضُرَّانِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا يَنْفَعَانِ مِنْ شَيْءٍ فَأَمَّا اللَّوَاتِي لَا يُؤْكَلْنَ وَ يُسْمِنُ اسْتِشْعَارُ الْكُتَّانِ وَ الطَّيْبُ وَ التَّوْرَةُ وَ أَمَّا اللَّوَاتِي يُؤْكَلْنَ وَ يَهْرَلْنَ فَهِيَ اللَّحْمُ الْبَابِسُ وَ الْجُبْنُ وَ الطَّلْعُ وَ فِي حَدِيثٍ آخَرَ الْجَرَزُ وَ الْكُسْبُ وَ اللَّذَانِ يَنْفَعَانِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا يَضُرَّانِ مِنْ شَيْءٍ فَأَمَّا الْفَائِرُ وَ الْزَّمَانُ وَ اللَّذَانِ يَضُرَّانِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا يَنْفَعَانِ مِنْ شَيْءٍ فَاللَّحْمُ الْبَابِسُ وَ الْجُبْنُ فَلْتُ جَعَلْتُ فِدَاكَ تَمَّ قُلْتُ يَهْرَلْنَ وَ قُلْتُ هَاهُنَا يَضُرَّانِ فَقَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الْهَرَالَ مِنَ الْمَضَرَّةِ.

راوی گوید: امام صادق عليه السلام فرمود: سه چیزند که خوردنی نیستند و باعث چاقی می‌شوند، سه چیزند که خوردنی هستند و باعث لاغری‌اند و دو چیزند که برای همه چیز سودمند هستند و به هیچ چیز ضرر نمی‌زنند و دو چیزند به همه چیز ضرر می‌زنند و برای هیچ چیزی فایده ندارند. اما چیزهایی که خوردنی نیستند و چاق می‌کنند عبارتند از: پوشیدن کتان، عطر زدن و نوره کشیدن. چیزهایی که خورده می‌شوند و لاغر می‌کنند عبارتند از: گوشت خشک، پنیر و شکوفه خرما. در حدیثی دیگر آمده: گردو و عصاره روغن. آن دو چیزی که برای همه چیز فایده دارند و به هیچ چیز ضرر نمی‌زنند، عبارتند از: آب نیم‌گرم و انار. و آن دو چیزی که برای همه چیز مضرند و هیچ سودی ندارند عبارتند از: گوشت خشک و پنیر. عرض کردم: قربانت گردم! آن‌جا فرمودید: «آنها لاغر می‌کنند» و این‌جا فرمودید: «ضرر می‌زنند.» فرمود: مگر نمی‌دانی که لاغری از ضرر و آسیب است؟!

الکافی، جلد ۶، ص ۳۱۵

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُوسَى بْنِ الْحَسَنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الثَّالِثِ عليه السلام قَالَ كَانَ يَقُولُ: مَا أَكَلْتُ طَعَامًا أَبْقَى وَ لَا أَهَيَّجَ لِلدَّاءِ مِنَ اللَّحْمِ الْبَابِسِ يَغْنِي الْقَدِيدَ.

محمد بن عیسی گوید: امام هادی عليه السلام فرمود: هیچ غذایی همانند گوشت خشک نخوردم که بیماری را ماندگارتر و آن را تهییج کند.

الکافی، جلد ۶، ص ۳۱۴

صنعت‌های کشور همین صنعت‌های غذایی هستند ولی این چهار آفت را دارند و با توجه به این چهار آفت نیز می‌توان تفاهم جهانی حول این مسئله ایجاد کرد. باید در بخش غذا از شکل صنعتی عبور کرد. تولید غذای طیب با سامانه‌های محلی و خانوادگی استانداردهایی دارد که باید درباره آن در جلساتی گفتگو و بحث کنیم. به هر حال سازمان ملل اینجا گفته است که باید ترویج صنعتی سازی پایدار به نحو مطلق صورت گیرد. اساساً در بخش استراتژی‌های صنعتی و خصوصاً در ایران بخش صنایع غذایی یک پیشران محسوب می‌شود که این چهار اشکالی که عرض کردم را دارد.

۳/۱۰. کاهش نابرابری‌ها؛ دهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف دهم «کاهش نابرابری در درون و میان کشورها» است. خب این نیز از لطیفه‌هایی است که سازمان ملل در هر دوره‌ای تکرار می‌کند. در تمام کشورهای توسعه‌یافته فاصله طبقاتی غوغا می‌کند. حال اینکه چطور با تولید سرمایه داری می‌توان نابرابری‌ها را مطرح کرد آخرین نسخه پاسخ آن دولت رفاه است. تئوری‌های دولت رفاه^{۱۳} اینگونه است که در آن با گرفتن مالیات‌های متفاوت قصد دارند زیرساخت‌های حیات عمومی مثل آموزش و پرورش و بهداشت و بعضی دیگر از امور را تأمین کنند. نتیجه الگوی دولت رفاه در انگلستان و فرانسه نیز در حال حاضر مشخص است. کشورهای که با الگوی رفاه جلو رفته‌اند نیز در انتها به اینجا رسیده‌اند. این‌ها حرفه‌هایی است که ما بعد از دو دهه مطالعه هنوز نفهمیده‌ایم که جریان غرب‌گرا چگونه می‌خواهد عدالت را برقرار کند و دلیل عمده ما نیز برای این بحث وال استریت^{۱۴} است؛ یعنی اگر کسی وال استریت را بررسی کرده و حکومت آن را بفهمد اذعان می‌کند که هدف دهم سازمان ملل یک لطیفه است.

۳/۱۱. ساخت مسکن؛ یازدهمین دسته تعاریف غلط موجود در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

هدف یازدهم راجع به ساخت مسکن است. در مورد ساخت مسکن سازمان ملل عمدتاً الگوی آپارتمان نشینی را ترویج کرده و به سمت آن می‌رود. البته هستند کشورهایی در دنیا که از این قاعده مستثنی هستند ولی ما در تعاریف فقهی خود معتقد به این هستیم که باید با الگوی فقهی دار و توسعه خانه ساخت. دار و توسعه، نه تفاوت با آپارتمان دارد که من تنها یکی از آن را در این جا ذکر می‌کنم.

اولین فرق این است که دار و توسعه دارای حیاط است. امام‌العزلی^{۱۵} می‌فرماید: «شرف‌ها الساحة الواسعة». می‌فرماید خانه‌ها به دو دسته تعریف می‌شوند؛ خانه‌های بی شرف و خانه‌های با شرف و بعد می‌فرمایند که شرف خانه به ساحت و اسع آن است.

۱۳. دولت رفاه دولتی است که نهادهای قدرت از طریق قانون، وظیفه‌ی تهیه و بهبود رفاه عمومی را وظیفه‌ی مقدم خود می‌شمارند. و دولت رفاه در عمل، بدان معناست که هیچ کس بدون درآمد نمی‌تواند زندگی کند. لذا دولت همه‌ی کسانی که به نحوی از انحاء و بنا بر هر دلیلی قادر به تأمین هزینه‌های خود نیستند، کمک‌های نقدی می‌کند. بدین ترتیب دولت یا از طریق تضمین یک حداقل درآمد ثابت (به عنوان مثال حقوق بیکاری، بیمه‌ی سالخوردگی) یا از طریق کمک‌های نقدی دیگر، در هنگام سوانح کاری، ناتوانی جسمی و روحی، بیماری، سالخوردگی و فشارهای اقتصادی و ناتوانی در امرار معاش موقعیت افراد را تضمین می‌کند.

دانشنامه در علم سیاست، ص ۴۰۳

۱۴. وال استریت نام خیابانی در محله منهن نیویورک است که بورس نیویورک که بزرگترین بورس دنیا از نظر میزان معاملات است در آن قرار دارد. این مکان نماد فاصله طبقاتی شمرده می‌شود.

۱۵. عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ: إِنَّ لِلدَّارِ شَرَفًا وَ شَرَفَهَا السَّاحَةُ الْوَّاسِعَةُ وَ الْخُلَطَاءُ الصَّالِحُونَ وَ إِنَّ لَهَا بَرَكَهً وَ بَرَكَتَهَا جُودَةُ مَوْضِعِهَا وَ سَعَةُ سَاحَتِهَا وَ حُسْنُ جَوَارِ حَيْرَانِهَا.

از امیر مؤمنان علیه السلام: برای هر چیزی شرفی است، و شرف خانه وسعت صحن خانه و همشینیان صالح می‌باشد، و برای خانه برکتی است و برکت آن خوب بودن مکان آن و وسعت صحن و خوبی همسایگان آن است.

در حالی که آپارتمان به معنای خانه بدون حیاط است. بنابراین اگر حیاط نباشد پنج دسته امر تعطیل می‌شود و یا برای آن چالش ایجاد می‌شود.

اولین دسته اموری که در نبود حیاط نخواهد بود بازی کودکان است. می‌دانید که مسئله کودک آزاری به قدری در دنیا بغرنج شده است که سازمان ملل روزی را به عنوان روز مبارزه با کودک آزاری در دنیا تعیین کرده است.^{۱۶} عمده اتفاقاتی که برای کودکان می‌افتد مربوط به محیط بازی آن‌ها می‌شود. در مورد محیط بازی دو احتمال وجود دارد. احتمال اول این است که در صحن آپارتمان باشد که خانم‌ها اجازه آن را نمی‌دهند. اثاثیه منزل خانم‌ها با بازی کودکان شکسته می‌شود و ترکیب خانه به هم می‌ریزد و لذا معمولاً خانم‌ها این طور هستند که بین بازی کودکان و شیک بودن منزل، شیک بودن منزل را انتخاب می‌کنند و فرزند خود را زمین‌گیر می‌کنند. بنابراین صحن آپارتمان محیط مناسبی برای بازی نیست. اگر بازی به کوچه و محیط خارج از خانه منتقل شود، تبدیل به کودک آزاری می‌شود که الان ما با بحران آن رو به رو هستیم. بنابراین اگر بخواهیم از این دو بن بست عبور کنیم باید حیاط خانه تبدیل به محیط بازی کودک شود. حذف حیاط یعنی اختلال در بازی کودکان است.

آقایانی که در بحث‌های تربیتی سر رشته دارند در جلسه حضور دارند و مستحضرند که بازی، بازوی شخصیت و تربیت است.^{۱۷} اگر کسی می‌خواهد شخصیت متعادل بسازد باید مدیریت بازی داشته باشد؛ اگر می‌خواهد یک انسان متعادل تربیت کند باید بازی کودکان را ترویج دهد. مثلاً از معصومین نقل شده است که اگر دیدید فرزندان فعالیت زیادی دارد و به تعبیر غلط اطباء بیش فعال است، نگران نباشید چرا که این فرزند در آینده عاقبت به خیر می‌شود.^{۱۸} بازی بیشتر یعنی تجربه بیشتر و پختگی بیشتر. بنابراین بازی یک مسئله بسیار مهم است ولی ساختمان سازی ما اجازه مدیریت بازی نمی‌دهد. این یکی از مسائلی است که با ساخت آپارتمان پیش می‌آید.

اگر حیاط نباشد، بخش عمده‌ای از فرح ساختمان حذف می‌شود و این مشکل دوم آپارتمان است. اگر شما حیاط داشته باشید می‌توانید در آن حوض آب داشته باشید و حوض و آب یکی از عوامل ایجاد فرح است.^{۱۹} اگر شما همین مسئله حوض را حذف

۱۶. مکارم الاخلاق، جلد ۱، ص ۱۲۵/ بحار الانوار، جلد ۷۳، ص ۱۵۴

۱۷. ۱۹ نوامبر برابر با ۲۸ آبان روز جهانی مبارزه با کودک آزاری نامیده می‌شود.

۱۸. ۱۷. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ عَنْ يُونُسَ عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: دَعِ ابْنَكَ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنِينَ وَالزِّمَّةُ تَفْسُكَ سَبْعًا فَإِنْ أَفْلَحَ وَإِلَّا فَإِنَّهُ مِمَّنْ لَا خَيْرَ فِيهِ.

راوی گوید: امام صادق علیه السلام فرمود: کودک را تا هفت سالگی رها کن تا بازی کند، هفت سال دیگر با او همراهی کن سپس اگر رستگار شد (که بهتر) وگرنه از کسانی است که خیری در آنان نیست.

الکافی، جلد ۶، ص ۴۶

۱۸. ۱۸. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ بُنْدَارٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْهَمْدَانِيِّ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الشَّامِيِّ قَالَ أَخْبَرَنِي صَالِحُ بْنُ عُقْبَةَ قَالَ سَمِعْتُ الْعَبْدَ بْنَ عَلِيٍّ يَقُولُ: تُسْتَحَبُّ عَزَامَةُ الصَّبِيِّ فِي صَعْرِهِ لِيَكُونَ حَلِيمًا فِي كِبَرِهِ ثُمَّ قَالَ مَا يَتَّبَعِي أَنْ يَكُونَ إِلَّا هَكَذَا.

صالح بن عقبه گوید: از امام کاظم علیه السلام شنیدم که فرمود: کودکی که در دوران کودکی به بازی علاقمند است مطلوب است؛ چرا که در دوران بزرگسالی بردبار خواهد شد. سپس فرمود: سزاوار نیست کودک جز این گونه باشد.

الکافی، جلد ۶، ص ۵۱

۱۹. الإمام الصادق عليه السلام: النشرة في عشرة أشياء: المشي، والركوب، والارتماس في الماء، والنظر إلى الخضرة، والأكل والشرب، والنظر إلى المرأة الحسنة، والجماع، والسواك، وغسل الرأس بالخطمي في الحمام وغيره، ومحادثة الرجال.

کرده و بگویند که من حوض را حذف می‌کنم و یا اینکه بگویند فضای سبز داخل حیاط را حذف می‌کنم [فرح افراد خانه به چالش کشیده خواهد شد]. من اجازه می‌خواهم نکته‌ای راجع به فضای سبز عرض کنم چند روز پیش با یکی از مسئولین محترم نیروی انتظامی جلسه‌ای داشتیم و ایشان از بنده سوالی پرسید و گفت آمار اصطکاک‌ها در جامعه بشدت بالاست؛ ما تعداد زیادی دعوا و پرونده داریم؛ باید با آن چه کار کنیم؟ بنده با مبنای خودمان جواب متفاوتی به آن برادر مسئول دادم و به ایشان عرض کردم که شما طرح عطر ما را در شهر اجرایی کنید. طرح عطر ما سه بخش است و من در مقام توضیح آن نیستم ولی یک بخش آن این است که گل و گیاههایی که در شهر کاشته می‌شود باید از کاج و صنوبر و این گیاهانی که الآن کاشته می‌شود، باید تغییر کند و به گل نرگس و یاس تبدیل شود. روایات را ببینید؛ می‌فرماید گل نرگس و یاس جنون انسان را حذف می‌کند.^{۲۰} امام علیه السلام این مشکلات را می‌بینند و لذا به استشمام دائمی این گیاهان معطر دعوت می‌کنند. جنون انسانی که دائماً این گیاهان را استشمام می‌کند به صورت موقتی کاهش پیدا می‌کند. همه یک جنون نهفته دارند. پس به این شکل نیز می‌توان به مسائل نگاه کرد. شما می‌گویید که من حیاط خانه را حذف کرده‌ام و دیگر امکان کاشت گروه درختان و درختچه‌های معطر وجود ندارد و لابد می‌خواهید با توصیه دعوای مدیریتی کنید و دائماً به افراد بگویید که با هم خوش اخلاق باشید و دعوا نکنید. البته توصیه و موعظه هم جایی دارد ولی همان‌طور که روایاتی داریم که دعوت به صبر می‌کند، از آن طرف روایاتی داریم

امام صادق علیه السلام: شادایی، در ده چیز است: پیاده روی، سوارکاری، فرو رفتن در آب، نگاه کردن به سبزه، خوردن و آشامیدن، نگاه کردن به زن زیبا، هم بستری، مسواک کردن، شستن سر با [گل] خَطْمی در حَمَام و جاهای دیگر، و گفتگو با مردان [بزرگ].

عوامل العلوم و المعارف و الأحوال من الآيات و الأخبار و الأقوال، جلد ۲۰، صفحه ۸۴۷

وَ قَالَ أَبُو الْحَسَنِ الْأَوَّلُ علیه السلام: ثَلَاثَةٌ يَجْلِبْنَ الْبَصَرَ النَّظْرُ إِلَى الْخُضْرَةِ وَ النَّظْرُ إِلَى الْمَاءِ الْجَارِي وَ النَّظْرُ إِلَى الْوَجْهِ الْحَسَنِ.

امام موسی بن جعفر علیه السلام فرموده است: سه چیز موجب روشنی چشم است نگاه کردن به سبزه و نگرستن به آب جاری و نظر انداختن به چهره زیبا. روضة الواعظین، جلد ۲، ص ۳۰۸

۲۰. وَ قَالَ علیه السلام: سَمُوا التَّرْجَسَ وَ لَوْ فِي الْيَوْمِ مَرَّةً وَ لَوْ فِي الْأُسْبُوعِ مَرَّةً وَ لَوْ فِي الشَّهْرِ مَرَّةً وَ لَوْ فِي الدَّهْرِ مَرَّةً وَ لَوْ فِي السَّنَةِ مَرَّةً فَإِنَّ فِي الْقَلْبِ حَبَّةً مِنَ الْجُنُونِ وَ الْجَذَامِ وَ الْبَرَصِ وَ شَمَّةٍ يَفْلَعُهَا.

فرمود علیه السلام: نرگس را بویید گر چه روزی یک بار باشد، هفته‌ای یک بار باشد، ماهی یک بار باشد، عمری یک بار سالی یک بار باشد، زیرا در دل دانه‌ای از دیوانگی و خوره و پیسی است و بو کردنش جلوی آن را می‌گیرد.

بحارالانوار، جلد ۵۹، ص ۲۹۹

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، رَفَعَهُ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: الرَّيْحَانُ وَاحِدٌ وَ عِشْرُونَ نَوْعًا، سَيِّدُهَا الْأَسْن.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: گل بیست و یک نوع است که سید آن یاس است.

الکافی، جلد ۶، ص ۵۲۵

كِتَابُ الْإِمَامَةِ وَ التَّبَصُّرَةِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَحْمَدَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْأَشْعَثِ عَنْ مُوسَى بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ أَبِيهِ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: رَائِحَةُ الْأَنْبِيَاءِ رَائِحَةُ السَّفَرَجِلِ وَ رَائِحَةُ الْخُورِ الْعَيْنِ رَائِحَةُ الْأَسِي وَ رَائِحَةُ الْمَلَائِكَةِ رَائِحَةُ الْوُزْدِ وَ رَائِحَةُ ابْنَتِي فَاطِمَةَ الرَّهْرَاءِ رَائِحَةُ السَّفَرَجِلِ وَ الْأَسِي وَ الْوُزْدِ وَ لَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا وَ لَا وَصِيًّا إِلَّا وَجِدَ مِنْهُ رَائِحَةَ السَّفَرَجِلِ فَكُلُّوْهَا وَ أَطْعَمُوا حَبَالَكُمْ يُحَسِّنُ أَوْلَادَكُمْ.

در کتاب الامامة و التبصره: بسندش تا رسول خدا صلی الله علیه و آله که بوی پیغمبران بوی به است و بوی حور العین بوی گل آس و بوی فرشته‌ها بوی گل سرخ، و بوی دخترم فاطمه زهرا علیها السلام بوی به و آس و گل و خدا پیغمبری و وصی پیغمبری مبعوث نکرده جز که بوی به داشته، آن را بخورید و بزنان آبستن خود دهید تا فرزندان زیبا شوند.

بحارالانوار، جلد ۶۳، ص ۱۷۷

که توصیه به استشمام این گیاهان معطر می‌کند تا زمینه‌های غیر بیانی اصطکاک مدیریت شود. من بخش حیاط را ادامه نمی‌دهم. در مجموع می‌خواهم یک جمله بگویم: خانه‌ای که حیاط ندارد، حیات ندارد!

حال شما با بخش یازدهم سند توسعه پایدار هم اختلافتان واضح می‌شود. ما قائل هستیم خانه باید با قید دار و اسعه باشد. یکی از شرایط دار و اسعه، حیاط است. حیاط پنج خاصیت دارد که من دو مورد آن (بازی کودکان و بحث افزایش فرح برای اهالی خانه) را اشاره کردم. اگر شما این‌ها را حذف کنید، مردم دائماً در اندک فرصت تفریحی که پیدا می‌شود، از آپارتمان‌ها فرار می‌کنند! خانه دیگر جای اسکان نبوده و سکینه در آن وجود ندارد. ببینید تعریف غلط این است و این بلاها را بر ما تحمیل می‌کند!

هدف دوازدهم می‌گوید می‌خواهیم الگوهای پایدار تولید و مصرف را بررسی کنیم. هدف سیزدهم اقدام عاجل برای روبرویی با تغییر اقلیم و آثار آن است. حال من سؤالی بپرسم: آیا منشأ تغییر اقلیم، گازهای گلخانه‌ای است؟ آیا این تحلیل‌هایی که آقایان می‌گویند، درست است؟ ما مباحثاتی در اینجا داریم که اگر شرایط آن محقق شود، مطرح می‌کنیم. هدف چهاردهم: حفاظت و استفاده پایدار از اقیانوس‌ها، دریاها و منابع دریایی برای توسعه پایدار است. هدف پانزدهم پاسداشت احیا و ترویج استفاده پایدار از بوم‌سازگان‌های زمینی، مدیریت پایدار جنگل‌ها و مبارزه با بیابان‌زدایی است. هدف شانزدهم ترویج جوامع صلح‌جو و فراگیر برای توسعه پایدار است. هدف هفدهم هم تقویت همکاری‌های جهانی برای تحقق توسعه پایدار است. من فقط اشاره کردم. وقتی ما می‌گوییم ۱۷ دسته هدف غلط وجود دارد، به بخشی از آن اشاره کردم.

الآن دیگر وقت آن نیست که درباره آن ۶۶ سندی که ضمیمه سند توسعه پایدار است، گفتگو کنیم. به نظرم موضع نزاعی که عرض کردم، مقداری واضح شد.

بخش دوم عرایضم این است که اگر شما با مدل فعلی اسناد بین‌المللی را بررسی کنید، این ۱۷ دسته تعریف غلط در جامعه شما اجرا می‌شود و آثار سوء آن هم بر زندگی و سبک زندگی شما ظاهر خواهد شد. لذا درست است که بگوییم اسناد بین‌المللی، مجموعه‌ای از تعاریف غلط است و ما باید این تعاریف غلط را مدیریت کنیم. این هم بخش دوم و مهم‌ترین بخش عرایض بنده را در بر می‌گرفت. من فقط اشاره کردم وقتی اسم اسناد بین‌المللی می‌آید، یعنی مجموعه‌ای از تعاریف! همچنین لازم است این تعاریف هم مورد بررسی قرار گیرد که آیا این‌ها درست است یا نه؟

بخش سوم و چهارم و پنجم را به صورت مختصر عرض می‌کنم تا بحث کاملاً شکل بگیرد.

۴. ایجاد نظام مقایسه میان تعاریف فقهی و تعاریف غلط موجود در اسناد بین‌المللی؛ راهکار مواجهه فکری با این تعاریف غلط

حال چاره [در برابر این اسناد] چیست؟ فرض کنید یک دسته تعریف غلط بین‌المللی بر روی میز ملت ایران، مجلس شورای اسلامی و دولت است. این‌ها را باید چه کرد؟ آیا می‌توان با باید و نباید جلوی تعریف غلط را گرفت؟ تعریف در حوزه ذهن و در تدریس و تداوس و در کتاب‌هاست! پیشنهادی که ما داریم این است که در مقابل تعاریف غلط بیاییم، تعاریف فقهی را مطرح کنیم و این را در اختیار نخبگان کشور قرار دهیم. کاری که ما الآن در حوزه علمی قم انجام دادیم این است که اگر آن‌ها گفتند ما ۱۷ هدف داریم و ۱۷ دسته تعریف را هم مطرح کردند، ما سعی می‌کنیم ۱۷ دسته تعریف فقهی را مطرح کنیم که نمونه‌هایی از آن را هم به محضران ارائه کردم.

برای نمونه هیئات^{۲۱} (بخش یازدهم سند توسعه پایدار) تعریفی از شهر خوب و پایدار دارد. ما هم آمدم تعریفی را بر اساس آیات و روایات از شهر خوب و پایدار ارائه دادیم و مردم و نخبگان را هم دعوت می‌کنیم بین این دو تعریف قضاوت کنند و خواص آن را مقایسه کنند.

خدا امام جمعه قبلی شهر طبس^{۲۲} را رحمت کند؛ می‌گویند وقتی قرار بود کلنگ مسکن مهر را بر روی زمین بزنند، ایشان شرط کردند من به شرطی کلنگ می‌زنم که شما اینجا آپارتمان نسازید و آن مسئول محترم هم قبول کرده بود. الان تقریباً شهر طبس فاقد آپارتمان است و همه خانه‌های آن، دار و توسعه است. طبق محاسبات ما، بیش از ۲۰۰ شهر ایران این چنین قابلیت دارند؛ یعنی مشکل زمین، آب و مشکل‌های مدیریتی نداریم. می‌توان این سؤال را با صدای بلند مطرح کرد که چرا وزارت مسکن و شهرسازی اصرار دارد آپارتمان بسازد؟ حتی در شهرهایی مثل تبریز و اصفهان و تهران، بررسی‌های میدانی ما نشان می‌دهد الان بین ۳۰-۴۰٪ این شهرها، دار و توسعه است! می‌توان تدابیری اندیشید که این‌ها تبدیل به آپارتمان نشوند و بر اساس همین وضعیت پیشرفته فعلی باقی بمانند و به سمت مدل آپارتمان‌سازی و توسعه غربی نرویم! این‌ها حرف‌هایی است که شما می‌توانید حتی با مردم هم مطرح کنید! بعضی طوری از دین دفاع کردند که وقتی نام دین را می‌آوری، تنها به یاد حجاب یا چندتا مسئله خاص می‌افتند؛ یعنی نظام تعاریف دینی را توانستند جا بیاندازند؛ در حالی که اگر شما به یک حالت نظام‌واره به دین نگاه کنید؛ اتفاقاً جذابیت‌های دین بر جذابیت‌های ظاهری مدرنیته غلبه پیدا می‌کند که یک نمونه آن بحث مسکن است. ما در حوزه‌های دیگر هم همین پیشنهاد را داریم. وقت نیست که مسئله را بشکافم و تنها می‌خواهم مثالی بزنم. برای نمونه شما بگوئید سازمان غذا و دارو همین استاندارد سیب سلامت^{۲۳} [را مورد بازنگری قرار دهد]. الحمد لله! استاندارد سیب سلامت در همه جا هست! مثلاً بر روی نوشابه، چیپس، پفک و هرچه غذای فاسد است. در حال حاضر استاندارد سیب سلامت این مقدار مفتضح شده است! مثلاً شما می‌توانید بگوئید نحوه ارزیابی غذا باید تغییر کند تا وقتی که استاندارد سیب سلامت را به یک غذایی زدیم، اطمینان داشته باشیم که غذا سالم است. الان این اطمینان نیست. الان بر روی

۲۱. برنامه اسکان بشر ملل متحد (هیئات) برای زندگی شهری بهتر تلاش می‌کند. رسالت هیئات ترویج و ارتقاء توسعه اجتماعی و زیست‌محیطی اسکان بشر و دستیابی به هدف مسکن درخور برای عموم است. هیئات می‌کوشد تا با پیشگامی در فرایند شهری شدن و ترویج تغییر سیاست‌ها، روش‌ها و نگرش‌های مقابله با نیازهای توسعه شهری، رشد شهرها و مناطق روستایی را به فرصتی برای توسعه تبدیل کند؛ فرصتی فراگیر برای همه شهروندان.

دفتر هیئات در ایران در سال ۱۳۸۸ با تمرکز بر موضوع کاهش آثار خطرات و بلایای طبیعی و بر اساس موافقت‌نامه‌ای بین برنامه اسکان بشر ملل متحد و دولت جمهوری اسلامی ایران تاسیس گردید.

نقل از سایت هیئات به آدرس: unhabitat.org.ir

. سایت هیئات متعلق به سازمان ملل:

The City of Qazvin, Iran, to pilot the City Prosperity Initiative - Metropolitan Cities (CPI-MC) to monitor urban SDGs

شهر قزوین، میزبان آزمایشی طرح «آبادانی شهر» برای پایش اهداف ۱۷ گانه توسعه.

آدرس مطلب در سایت هیئات: unhabitat.org/the-city-of-qazvin-iran-to-pilot-the-city-prosperity-initiative

۲۲. اشاره به حجت الاسلام سید ابراهیم مهاجریان، امام جمعه فقید شهر طبس.

۲۳. نشان ایمنی و سلامت، نشانی است که مطابق این آیین نامه از سوی سازمان غذا و دارو به فرآورده اعطاء می‌گردد و نگاره آن سیب سبز رنگی است که نماد سلامت بوده و عبارت ایمنی و سلامت در کنار آن نوشته شده است و دارندگان نشان می‌توانند نگاره آن را روی برچسب فرآورده تولیدی خود درج نمایند.

آدرس مطلب در سایت رسمی غذا و دارو: fda.gov.ir/item/۱۵۲۰

هر غذایی که مواد افزودنی دارد، سیب سلامت می‌زنند - حتی اگر کاری به ما طلبه‌ها نداشته باشید که آیه و روایت می‌خوانیم - الآن همه بر اساس همین مبانی پوزیتیویستی قبول دارند که سدیم و فرآورده‌هایی که از سدیم ساخته می‌شوند، سم است. همه این‌ها در مواد افزودنی شما وجود دارد و به غذاهای شما افزوده می‌شود. چرا این‌ها سیب سلامت می‌گیرند؟ اگر بخواهیم دعوا نکنیم و در عوض بحث اثباتی کنیم، می‌گوییم: نحوه ارزیابی غذا باید تغییر کند و به جای اینکه بر اساس کدکس‌های الیمنتاریوس^{۲۴} که سازمان غذا و دارو ارزیابی می‌کند باشد، بیایید بر اساس مزاج ارزیابی کنید. غذای خوب، غذایی است که بر روی مزاج اثر تهاجمی و منفی نداشته باشد؛ یعنی به جای اینکه بیاید اثر آن را بر متابولیسم سلولی^{۲۵} ارزیابی کنید، اثر آن را بر مزاج بررسی کنید. این دو مبنا خواهد شد! اگر کسی مبنای مزاج را بحث کرد - متأسفانه وقت نیست که در این جلسه آن را بحث کنم - و بعد سؤال پرسید که مزاج یا سلول؟ اثر غذا بر روی سلول سنجیده شود یا بر روی مزاج؟ این یک گفتگوی علمی می‌شود. اگر بتوانیم غلبه علمی پیدا کنیم و خوب توضیح دهیم، بحثمان جا می‌افتد. این هم بخش سوم بود. راه حل مواجهه با تعاریف غلط، ارائه تعاریف درست است. راه حل مقایسه دو دسته تعریف است و راه حل آن «باید» و «نباید» نیست. راه حل این نیست که اگر کسی اسناد بین‌المللی را مطرح کرد، فوری بگوییم او جاسوس است و با او برخورد کنیم! حتی اگر فرضاً جاسوس هم باشد، در کنار برخورد امنیتی که با او می‌شود، باید تعریف غلط او هم نقد شود! اما این الان وجود ندارد.

نمایشگاه الگوی پیشرفت اسلامی که دوستان از قم به این جلسه منتقل کردند تا شما بعد از جلسه ببینید، همین کارکرد را دارد. اینجا بین تعاریف بین‌المللی و پوزیتیویستی با تعاریف فقهی مقایسه کردیم و اختیار را هم به خود نخبگان دادیم تا قضاوت کنند. این راه حل است. وقتی می‌گوییم به الگوی جدید نگهداری نیاز داریم، یعنی به مقایسه تعاریف غلط و تعاریف درست نیاز داریم. حال اگر این را حذف کنیم، تعاریف غلط، همه کشور را فرامی‌گیرد! کما اینکه الآن فراگرفته است. شما نمی‌توانید با نصیحت کشور خود را اداره کنید.

۵. انتشار گزارش با محتوای مقایسه تعریف صحیح و غلط، تقاضای بررسی گزارش از سه گروه و بررسی نتایج ارسال شده توسط گروه‌های نخبه؛ ساختار اجرایی الگوی جدید نگهداری از نظام

بخش چهارم عرایض بنده مختصر است ولی مهم است؛ ساختار اجرایی این الگوی جدید نگهداری از نظام چیست؟ پاسخ انجام سه کار است. ما به شورای نگهبان پیشنهاد دادیم که این سه کار را انجام دهد و به سایر نخبگان و مراکز انقلابی و حوزه‌های علمیه هم پیشنهاد دادیم انجام دهند.

کار اول این است که شما گزارشی تنظیم می‌کنید و دو دسته تعریف را مقایسه می‌کنید؛ مثلاً گزارش درباره مسکن منتشر شد. مقایسه میان تعریف و کارکردهای آپارتمان با تعریف و کارکردهای دار و اسعه را در آن گزارش ارائه می‌دهید؛ مثلاً در گزارش حوزه سلامت می‌گویید: تحلیل سلامت بر اساس سلول یا تحلیل سلامت بر اساس مزاج؟ این گزارش‌ها باید تنظیم شود. اگر

۲۴. کمیسیون مقررات مواد غذایی (CAC)، کمیسیون مشترک دو سازمان خواربار کشاورزی (FAO) و بهداشت جهانی (WHO) می‌باشد که که در سال ۱۹۶۳ به دلیل اهمیت و لزوم تدوین استانداردهای غذایی، ایجاد گردید. این کمیسیون، تدوین استانداردهای غذایی را به طور واحد و یکسان برعهده دارد و اجلاس آن هر ساله در مقر یکی از سازمان‌های مذکور برگزار می‌گردد. در حال حاضر ۱۸۶ کشور از جمله جمهوری اسلامی ایران عضو این کمیسیون است.

آدرس مطلب در پایگاه رسمی سازمان ملی استاندارد ایران: bzn.ir/CODEX

۲۵. متابولیسم (Metabolism) عبارت است از فرآیندهای شیمیایی که در تمام و یا بخشی از پیکره موجودات زنده روی می‌دهد.

فرهنگ زیست‌شناسی، ص ۶۱۹

بخواهیم جلوی هجوم سند توسعه پایدار را بگیریم، حداقل باید ۱۷ گزارش بنویسیم. کار دوم چیست؟ تقاضای بررسی دهیم تا این گزارش را سه گروه بررسی کنند. اول مدیران فعلی جمهوری اسلامی است که در حال حاضر برای ما تصمیم می‌گیرند؛ مثلاً همین نمایندگان مجلس. باید از آن‌ها خواست که این گزارش را بررسی کنند. گروه دوم جوانان نخبه است که مدیران آینده کشور هستند؛ باید از آن‌ها بخواهید که این گزارش‌ها را بخوانند و این تفاوت تعریف را بررسی کنند.

[در گروه سوم هم] در نهایت این گزارش‌ها را به حوزه‌ها بدهید تا آن را بررسی کنند. اگر قرار باشد تعریف جدیدی بیرون بیاید، باید از آیه و روایت بیرون بیاید. با این وضعیتی که حوزه‌های ما دارند، تا صد سال دیگر هم هیچ تعریفی بیرون نمی‌آید. من این را هم در روز وحدت حوزه و دانشگاه بگویم تا اول معلوم شود، اینکه کار اسلامی شدن خیلی جلو نمی‌رود، دلیلش این است که ما مقصر هستیم! با این وضعیتی که داریم، تنها همان بحث‌های قدیمی را مطرح می‌کنیم. البته آن گفتگوها در زمان خودش خوب بود! آن گفتگوها در زمان خودش کارآمد بود. الآن دیگر زمان و مکان تغییر پیدا کرده است. الآن دیگر مسئله جدید به وجود آمده است. مثلاً الآن می‌بینید آقای طلبه که طلبه‌ای فاضل هم هست، وقتی می‌خواهد راجع به بدعت صحبت کند، کتاب خیراتیّه از آقامحمد علی کرمانشاهی^{۲۶} را در رد تصوف می‌خواند. این کتاب خوبی است. البته این کتاب برای آن موقع است! الآن یهود پشت اسناد بین‌المللی است و تعاریف خود را به سند بین‌المللی تبدیل کرده است! آیا شما درسی در حوزه می‌بینید که درباره نقد اسناد بین‌المللی باشد؟ [آیا درست است که] طلبه بگوید که من شبهه این کمونه^{۲۷} را بلد هستم، فلان اشکال تصوف را هم بلد هستم، پاسخ محمد بن عبد الوهاب و ابن تیمیه را هم بلد هستم. آیا به این مورد [اسناد بین‌المللی] که می‌رسد، [طلبه‌ای وجود دارد که این را بگوید؟] اینجا که می‌رسد، دیگر بررسی نمی‌شود؛ در حالی که در پشت اسناد بین‌المللی، طایفه یهود هستند و به تصریح قرآن کریم «إِنَّ أَشَدَّ الْعَدَاوَةِ لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودُ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا»^{۲۸} این هم با وضعیتی که داریم، مشکل است. در هر صورت می‌توان با طلبه‌ها صحبت کرد و همان‌طوری که حرف‌های محمد بن عبد الوهاب و ابن تیمیه بدعت است، حرف‌های یهود هم بدعت است! من یک مثالی بزنم. اگر الآن به آقایان بگویند نظرتان راجع به نانوائی‌های شهر چیست؟ تقریباً هیچ کدام از آقایان هم لباس بنده اظهار نظر نمی‌کنند. در حالی که ما ده‌ها دسته روایت راجع به تولید نان از ابتدا تا آخر داریم^{۲۹} که همه آن در وضعیت فعلی نقض می‌شود! لا اقل سه دسته روایت مهم در تولید نان داریم. اولین بخشی

۲۶. خیراتیّه در ابطال طریقه صوفیه کتابی است به زبان فارسی اثر محمدعلی بن وحید بهبهانی (۱۱۴۴-۱۲۱۶ق) معروف به آقامحمدعلی کرمانشاهی. این کتاب در رد بر عقاید صوفیه نوشته شده است.

۲۷. شبهه‌ای منسوب به ابن کمونه بغدادی است که در توحید خدای متعال وارد شده است.

۲۸. لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا / سوره مبارکه مائده، آیه ۸۲

یقیناً سرسخت‌ترین مردم را در کینه و دشمنی نسبت به مؤمنان، یهودیان و مشرکان خواهی یافت.

۲۹. برای نمونه: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ نَصْرِ بْنِ إِسْحَاقَ الْكُوفِيِّ عَنْ عَبْدِ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام يَقُولُ شِرَاءُ الْحِنْطَةِ يَنْفِي الْفَقْرَ وَ شِرَاءُ الدَّقِيقِ يَنْشِي الْفَقْرَ وَ شِرَاءُ الْخُبْزِ مَحْقٌ قَالَ قُلْتُ لَهُ أَبَقَاكَ اللَّهُ فَمَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى شِرَاءِ الْحِنْطَةِ قَالَ ذَلِكَ لِمَنْ يَقْدِرُ وَ لَا يَقْعَلُ.

عبد بن حبيب از امام صادق عليه السلام روایت می‌کند که فرمود: «خرید گندم، فقر را از بین می‌برد و خرید آرد، تنگدستی می‌آورد و خرید نان، نابود کننده است. عباد گفت: خداوند تو را پایدار گرداند! هرکس قدرت بر خرید گندم ندارد، چه کند؟ امام علیه السلام فرمود: آن درباره کسی است که قدرت دارد و انجام نمی‌دهد.»

که در تولید نان داریم، عدم حذف سبوس از نان است.^{۳۰} الآن سبوس را به بهانه‌های مختلف از نان حذف می‌کنند. این باعث می‌شود ارزش غذایی نان کاهش پیدا می‌کند. مرا ببخشید که با ادبیات پوزیتیویستی حرف می‌زنم: تمام ویتامین‌های گروه B در سبوس است وقتی شما ویتامین‌های گروه B را از نان حذف می‌کنید، در این صورت عوارض ناشی از حذف ویتامین‌های گروه B بر بدن عارض می‌شود. بحث دومی که درباره نان داریم، بحث پخت نان است. نان باید بر روی غیر آهن پخت شود. به تعبیر امام علیه السلام وقتی نان را بر روی آهن می‌پزید، نان نجس می‌شود!^{۳۱} اگر من بخواهم درایه کنم، یعنی نان بی‌خاصیت می‌شود. شیء نجس در آیات و روایات به این معناست؛ یعنی کمترین ارزش را دارد. اینکه چه فعل و انفعالات شیمیایی بین آهن و آرد و خمیر اتفاق می‌افتد، قابلیت تحقیق پوزیتیویستی هم دارد! تقریباً همه ارزش‌های غذایی نان وقتی بر روی آهن پخت شود، از بین می‌رود. الآن تقریباً تمام پخت نان‌ها بر روی آهن است؛ بنابراین از طرفی نان شما سبوس ندارد - این یک ضربه است - از طرفی هم نانتان بر روی آهن پخت می‌شود، این هم باعث می‌شود دوبرتبه خاصیت‌هایش را از دست دهد. مسئله سوم هم این است که هرچه از دستشان بر می‌آید به آرد اضافه می‌کنند.^{۳۲} این دیگر آرد نیست. پزشکان در مقالات پوزیتیویستی شان هر چیزی که به نظرشان می‌رسد که چیزی را باید به غذای مردم اضافه کنند، به آرد اضافه می‌کنند! این محل اختلاف جدی بین همین پزشکان موجود است که آیا این کار درست است یا نه؟ حوزه علمیه در مورد حجاب گفتگو می‌کند اما در مورد نان خیر! در حالی که اگر نان سالم نبود، مادر امراض بشر اتفاق می‌افتد. از آورده‌های نان ناسالم، تداوم در بیوست است که منشأ اصلی سرطان روده است. آن‌هایی که طب می‌خوانند، می‌دانند دنیای سرطان‌های روده، چه مقدار عجیب و غریب و رنج آور است و باید موقعی آن را بحث و گفتگو کنیم.

۳۰. اَبِي عَبْدِ اللَّهِ التَّرْفِي عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام عَنْ أَبِيهِ أَنَّ عَلِيًّا عليه السلام كَانَ لَا يَنْخُلُ لَهُ الدَّقِيقُ وَ كَانَ عَلِيٌّ عليه السلام يَقُولُ لَا تَرَأَلْ هَذِهِ الْأُمَّةُ بَخِيرًا مَا لَمْ يَلْبَسُوا لِبَاسَ الْعَجَمِ وَ يَطْعَمُوا أَطْعَمَةَ الْعَجَمِ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ ضَرَبَهُمُ اللَّهُ بِالذُّلِّ
امام صادق عليه السلام - به روایت از پدرانش: برای علی آرد را الک نمی‌کردند (سبوس آن را نمی‌گرفتند)، و علی عليه السلام می‌فرمود: «کار این امت به خیر است تا آن زمان که لباس عجم (اشراف غیر عرب) نپوشند و خوراک‌های عجم نخورند؛ و چون چنین کنند، خدا آنان را خوار می‌کند».

المحاسن، ج ۲، ص ۴۴۰

۳۱. مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى عَنْ رَجُلٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ مُوسَى بْنِ أَكْبِيلِ النَّمَيْرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام: «فِي الْحَدِيدِ أَنَّهُ حَلِيَّةُ أَهْلِ النَّارِ وَ الدَّهَبُ حَلِيَّةُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَ جَعَلَ اللَّهُ الدَّهَبَ فِي الدُّنْيَا زِينَةَ النِّسَاءِ فَحَرَّمَ عَلَى الرِّجَالِ لِبْسَهُ وَ الصَّلَاةَ فِيهِ وَ جَعَلَ اللَّهُ الْحَدِيدَ فِي الدُّنْيَا زِينَةَ الْجِنِّ وَ الشَّيَاطِينِ فَحَرَّمَ عَلَى الرَّجُلِ الْمُسْلِمِ أَنْ يَلْبَسَهُ فِي الصَّلَاةِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ قِبَالَ عَدُوٍّ فَلَا بَأْسَ بِهِ» قَالَ قُلْتُ لَهُ فَالرَّجُلُ فِي الْسَفَرِ يَكُونُ مَعَ السَّكِينِ فِي حُفِّهِ لَا يَسْتَعْنِي عَنْهُ أَوْ فِي سَرَاوِيلِهِ مَشْدُوداً وَ الْمِفْتَاحُ يَخْشَى إِنْ وَضَعَهُ صَاحٍ أَوْ يَكُونُ فِي وَسْطِهِ الْمِنْطَقَةُ مِنْ حَدِيدٍ قَالَ «لَا بَأْسَ بِالسَّكِينِ وَ الْمِنْطَقَةِ لِلْمُسَافِرِ أَوْ فِي وَفْتِ صُرُورَةٍ وَ كَذَلِكَ الْمِفْتَاحُ إِذَا خَافَ الصَّبِيحَةَ وَ النَّسْيَانَ وَ لَا بَأْسَ بِالسَّيْفِ وَ كُلِّ آتَةِ السَّلَاحِ فِي الْحَرْبِ وَ فِي غَيْرِ ذَلِكَ لَا يَجُوزُ الصَّلَاةُ فِي شَيْءٍ مِنَ الْحَدِيدِ فَإِنَّهُ نَجَسٌ مَمْسُوحٌ».

از امام صادق عليه السلام: «در مورد آهن، آن زینت اهل آتش است و طلا زینت اهل بهشت ... نماز همراه با شیء آهنی جایز نیست زیرا که آن [آهن] نجس و مسخ شده است.

تهذیب الأحكام، ج ۲، ص ۲۲۷

۳۲. بنابر گزارش سازمان غذا و دارو، مواد افزودنی که در آرد استفاده می‌شود به شرح ذیل است:

۱. آزو دی کربنات ۲. استات کلسیم ۳. آسکوربات پتاسیم ۴. اسید آل آسکوربیک ۵. اسید پیرو فسفات سدیم ۶. اسید سوربیک ۷. پراکسید بنزوئیل ۸. پراکسید کلسیم ۹. پالمیتات سوربویل ۱۰. پروپیونات کلسیم ۱۱. دی اکسید گوگرد ۱۲. سولفات سدیم آلومینیوم ۱۳. فسفات دی منیزیم ۱۴. فسفات سدیم آلومینیوم ۱۵. فسفات منو منیزیم ۱۶. فسفین ۱۷. کربنات کلسیم ۱۸. کلر

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، فهرست افزودنی‌های مجاز خوراکی، دی ۱۳۸۶/آدرس مطلب در yon.ir/pwYuC

من خواستم در روز وحدت بین حوزه و دانشگاه چون رسم بر این است که آقایان به دانشگاه انتقاد می‌کنند، ما به خودمان انتقاد کنیم که پس این تعاریف جدید کجاست؟ مگر ما تعریف نان در روایات نداریم؟ چه کسی آن را بحث و گفتگو می‌کند؟ اصلاً آیا نانوایا را جمع می‌کنیم تا با آنها صحبت کنیم که این نحوه پخت نان غلط است؟ اختیار نانوایا به دست سازمان‌های بین‌المللی افتاده است یا به دست مجموعه از اصنافی که نیازمند کمک علمی هستند و ما کمک علمی به آنها نمی‌کنیم؟ باید این گزارش‌ها را با طلبه‌ها هم به اشتراک گذاشت تا آنها واداشته بشوند این بحث‌های جدید را پیگیری کنند و راجع به آن صحبت کنند. اگر این سه گروه جمعیتی گزارش را بررسی کنند، نتیجه بررسی‌های آنها مثلاً به شورای نگهبان می‌آید که اولاً می‌تواند اشکالات خود را دقیق‌تر کند و ثانیاً ابهامات گزارش خودش برایش واضح می‌شود؛ یعنی فرآیندی برای نگهبانی به نحو مردمی در کشور مطرح می‌شود. ما الآن از مردم و نخبگانمان تنها در بعضی از حوزه‌ها استفاده می‌کنیم و در کار فکری استفاده نمی‌کنیم. این نحوه اجرای الگوی جدید نگهبانی از نظام است. خلاصه می‌شود: نوشتن گزارش، به اشتراک گذاشتن گزارش با سه گروه جمعیتی و در نهایت بررسی نتایج ارسال شده توسط این گروه‌های نخبه به شورای نگهبان یا هر نهاد دیگری که می‌خواهد این‌گونه نگهبانی کند. این هم نحوه اجرای بحث است.

۶. مسکن، سلامت و رفع فقر؛ نظام موضوعات اولویت‌دار برای الگوی جدید نگهبانی از نظام

در نهایت سؤال پنجم این است که چه مسائلی اولویت دارد که با این الگوی جدید نگهبانی از نظام بررسی کنیم؟ یعنی اگر بخواهیم دقیق‌تر بگوییم: در کدام حوزه‌ها الآن تعاریف غلط غوغا می‌کنند که ما باید با اولویت بیشتری در آنجا ورود کنیم؟ من بخشی از آن را گفتم. به نظر ما مهم‌ترین حوزه، مسکن است. همه همت کنیم تعریف خانه‌سازی درست شود. حوزه سلامت و طب، دومین موردی است که باید ورود کنیم. حوزه رفع فقر دیگر مورد است.

می‌دانید که جمهوری اسلامی، جمهوری تلاش برای رفع فقر است. ما از اول انقلاب، تجربه‌های بسیار متراکمی داریم تا وضع زندگی مردم بهتر شود و مستضعفین وضعیت بهتری پیدا کنند.^{۳۳} جهاد سازندگی و کمیته امداد و بنیاد کرامت و آستان قدس رضوی و گروه‌های جهادی، فعالان معروف این موضوع هستند ولی چرا مسئله رفع فقر رقم نمی‌خورد؟ اشکال اصلی به تعریف رفع فقری که جمهوری اسلامی بر اساس آن اقدام می‌کند، باز می‌گردد. دو تا سه تعریف غلط وجود دارد. عده‌ای فکر می‌کنند رفع فقر به معنای دادن پول به مردم است و بر این اساس عمل می‌کنند. این بهترین تعریف [در بین این چند مورد] است و بالاخره پولی به مردم می‌دهند ولی رفع فقر بنیادین اتفاق نمی‌افتد. عده‌ای می‌گویند باید پول نفت را به سرمایه‌داران بدهیم؛ مرحوم آقای هاشمی رفسنجانی این طور می‌گفتند: ما در کشورمان نیاز به هزار قله داریم و بقیه مردم باید در دامنه این قله‌ها زندگی کنند. منظورشان این بود که نظام سرمایه‌داری با کارخانه‌های بزرگ ایجاد شود و مردم کارگر این کارخانه‌ها باشند تا زندگی‌شان بهینه شود! این‌ها تعاریف غلطی است که در این چهار دهه گذشته بوده است. تعاریفی هم اخیراً آمده است

۳۳. محرومیت‌زدایی در دولت‌ها و نهادهای جمهوری اسلامی عمدتاً در چارچوب ارائه امکانات به محرومین تعریف می‌شود. برای مثال دولت یازدهم به جهت مبارزه با فقر خوراکی اقدام به توزیع سبد کالا کرد؛ به طوری که آقای تاج‌الدین مدیرکل دفتر امور حمایتی و توانمندسازی وزارت تعاون وقت، تعداد خانواده‌های بهره‌مند از بسته حمایت غذایی را در سال ۹۳ مجموعاً حدود ۹ میلیون و ۳۱۸ هزار ۳۲۴ خانوار، در سال ۹۴ مجموعاً حدود ۷ میلیون و ۳۶۴ هزار و ۲۷۵ خانوار و در سال ۹۵ در دو مرحله ۶ میلیون و ۲۴۰ هزار خانوار اعلام کرد. یا کمیته امداد امام خمینی به عنوان اولین نهادی که با هدف ساماندهی و رسیدگی به وضعیت معیشت امور محرومان و نیازمندان کشور فعالیت می‌کند، در بین پانزده طرح و خدماتی که به محرومان ارائه می‌دهد، طرح‌هایی چون هم‌سفره، اکرام ایتم و محسنین و... که تعداد آنها به دوازده عدد می‌رسد، در حوزه ارائه تسهیلات مادی و غذا به مخاطبان خود فعالیت می‌کند.

مانند فراتسهیل‌گری^{۳۴} که تعریف و مدل غلطی از رفع فقر است. نظریه توانمندسازی و کاهش فقر^{۳۵} هم از جمله نظریات غلط است. ما پیشنهاد دادیم بر اساس نظریه فقهی تعریف، رفع فقر اتفاق بیافتد. این‌ها مسائل اولویت دارد هستند که دیگر به آن نمی‌پردازم. من عرایضم را جمع کنم و اگر فرمایشی هست از محضرتان استفاده کنم. عرضم این است که ما با پدیده هجوم اسناد بین‌المللی به هویت شیعی روبرو هستیم و این هجوم مانند هجوم مغول نبوده و هجومی نظامی نیست بلکه از پایگاه تعاریف غلط و به غرض تغییر ذهنیت مردم است. راه حل مقابله با این هجوم هم این است که شما تعاریف فقهی را با تعاریف موجود مقایسه کنید. اگر این کار را بکنیم، ان شاء الله در دو دهه آینده، کشور جمهوری اسلامی فقهی‌تر و کارآمدتر خواهد بود. اگر هم این کار را نکنیم، باید عوارضی را که هست، بپذیریم. من از محضر همه‌تان عذرخواهی می‌کنم.

و الحمد لله رب العالمین

---

۳۴. فراتسهیل‌گری، تسهیل‌گری فرایندی است که طی آن سعی می‌شود ابتکار عمل و خلاقیت و نیز قدرت تصمیم‌گیری به افراد و گروه‌هایی که تا کنون به هر علت در حاشیه بوده و فرصت مشارکت نداشتند انتقال یافته و نقش فعالیت اعضای گروه به طور قابل توجهی تداوم داشته باشد تا افراد به توانمندی برسند.

فراتسهیل‌گری: سازوکاری برای توسعه پایدار (نگرش، فلسفه، فنون)، ص ۲

اما متأسفانه این نظریه در کثرتی از موارد دچار نقص است؛ برای مثال یکی از آن‌ها این است که فراتسهیلگران محل تولد درک را ذهن می‌دانند؛ در صورتی که در واقع محل تولد درک در قلب انسان است.

۳۵. توانمندسازی (Empowerment) به مفهوم گسترش و بسط آزادی انتخاب افراد و اقدام برای شکل دادن زندگی افراد است؛ این مفهوم به معنای کنترل بر منابع و تصمیمات است. آزادی فقرا به شدت از طریق عدم امکان ابراز نظر و بی‌قدرتی، به‌ویژه از سوی دولت‌ها و بازارها تهدید می‌شود. در حال حاضر نابرابری جنسیتی شدیدی به‌ویژه در سطح خانوار وجود دارد. از آنجایی که بی‌قدرتی، ریشه در فرهنگ روابط نابرابر و غیر عادلانه نهادی دارد.

توانمندسازی و کاهش فقر، ص ۲۵

متأسفانه این نظریه نیز در بخش تعریف از محرومیت دچار اختلال است. به جای اینکه محرومیت را به چالش کشیده شدن روابط انسانی بدانند، محدود کردن انتخاب افراد می‌دانند.

پیوست‌ها:

پیوست شماره ۱: اهداف ۱۷ گانه سند توسعه پایدار ۲۰۳۰

ساختار اول مباحثات این است که به نحوه فعلی بررسی اسناد بین المللی اشکال داریم. سندی را یونسکو، یونیسف، UNDP و یا سایر ارکان سازمان ملل، پیشنهاد داده‌اند. ساز و کار فعلی بررسی اینها در کشور اینگونه است که این اسناد به آقایان حقوق دان ارجاع داده می‌شود؛ یعنی یک مقام رسمی به عنوان پیش فرض وقتی می‌خواهد سندی را بررسی کند، آن سند را به دایره حقوقی می‌فرستد. گویا فرض اولیه این است که مسئله اسناد بین المللی، تنها باید از حیث حقوقی بررسی شود.

* مسیرهای ارتباطی:

پایگاه اطلاع‌رسانی نقشه راه nro-di.blog.ir

کانال "الگو 4" در پیامرسان ایتا @olgou4

